

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

БІОБІБЛІОГРАФІЯ ВЧЕНИХ УКРАЇНИ

**Руслан Якович
ПИРІГ**

Біобібліографічний довідник

*До 70-річчя від дня народження
та 40-річчя науково-педагогічної діяльності*

Київ — 2011

УДК: 930.1(01)

Руслан Якович ПИРІГ: Біобібліографічний довідник. До 70-річчя від дня народження та 40-річчя науково-педагогічної діяльності / Упорядники та автори вступного слова Г. В. Боряк, І. Б. Матяш — К.: НАН України, Інститут історії України, 2011. — 86 с.

*Затверджено до друку Вченою радою Інституту історії України
НАН України 28.04.2011 р.*

У довіднику висвітлюються основні етапи життя, наукової, педагогічної, державної та громадської діяльності відомого українського історика і архівіста, головного наукового співробітника Інституту історії України НАН України, доктора історичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України Руслана Яковича Пирога.

Для науковців, усіх, хто цікавиться історією вітчизняної науки

Бібліографічне редагування:

Л. Я. Муха

ISBN 978-966-02-6041-2

© Інститут історії України
НАН України, 2011

© Г. В. Боряк, І. Б. Матяш, 2011

ЗМІСТ

Вступне слово	4
Основні дати життя та діяльності	11
Література про життя та діяльність	13
Хронологічний покажчик праць	16
Наукове редагування, упорядкування та рецензування	40
Алфавітний покажчик праць	52
Іменний покажчик	65
Руслан Пиріг: життєпис у світлинах	67

ВСТУПНЕ СЛОВО

Руслан Якович Пиріг народився у м. Львові в родині військовослужбовця у переддень війни — 16 червня 1941 року. Батьки Марія Павлівна і Яків Петрович за фахом — учителі історії. Війна закарбувалася трагічною сторінкою в житті родини. 23 червня від розриву бомби загинула дворічна донька Людмила. Матері вдалося дістатися до рідних на Полтавщину, де вона із сином мешкала під час окупації. Восени 1943 року на фронті загинув батько. Лише за кілька років по війні вдалося в сільраді отримати свідоцтво, в якому днем народження Руслана записали 30 червня, а місцем народження — дідівське село Супротивна Балка Новосанжарського району Полтавської області.

Тут, у полтавській глибинці, на щедрих українських чорноземах, пройшли його дитячі та юнацькі роки. Навчання в місцевій школі поєднувалося з роботою по господарству, працею в колгоспі. Втім, учився хлопчик легко й зацікавлено. Шкільна медаль давала право вступу без іспитів до будь-якого вищого навчального закладу. Після довгих роздумів про вибір життєвого шляху переважило материне бажання бачити сина лікарем. Було вирішено зробити перший крок — вступити до Полтавського медичного училища. Роки навчання пролетіли швидко, і незабаром молодий фельдшер працював у селах Новосанжарського та Решетилівського районів. Двадцятилітнім вступив до КПРС.

Військовий вишкіл у 1961–1964 рр. проходив у частині спеціального призначення. Як сержант-розвідник опанував основні види тогочасної стрілецької зброї, парашутну й підривну справу. Спроби вступити до медичного інституту виявилися невдалими. Можливо, то було втручання долі, бо невдовзі він вирішив обрати шлях історика. Ця наука завжди приваблювала юнака. В 1965 р. він став студентом історичного факультету Харківського державного університету імені О. М. Горького. Відмінне навчання поєднував

з професійною комсомольською, а згодом і партійною роботою. На 4-му курсі його обрали секретарем комітету комсомолу. Чесність, вимогливість до себе, людяність сформували незаперечний авторитет Р. Пирога серед студентської молоді. «Руслана знає кожного студента університету як комсомольського ватажка. Є чого повчитись у колишнього воїна: нелегко поєднувати відмінне навчання з такою великою громадською роботою», — писала про нього університетська малотиражна Р. Я. Пиріг почав виконувати обов'язки заступника секретаря парткому університету, долучився до редагування газети «Харківський університет», де часто з'являлися його дописи (іноді за псевдонімом П. Русланов).

Фактично студент мав статус вільного слухача, але ніколи не пропускав лекцій професорів А. П. Ковалевського, С. М. Королівського, К. К. Шияна, І. К. Рибалки. Саме в ті роки зацікавився науковою роботою. Хоча часу завжди бракувало, брав активну участь у студентському науковому гуртку. Руслану вдалося навіть дістатися до спецхрану Книжкової палати УРСР і підготувати працю про українську партію боротьбистів. Робота посіла перше місце й отримала премію на республіканському конкурсі.

Закінчивши університет без жодної четвірки, був рекомендований до аспірантури по кафедрі історії КПРС (1973–1976). Тему дисертацію обирав не без складнощів. Боротьбистська проблема була визнана неприйнятною. Відтак з'явилася нова тема. Кандидатська дисертація була присвячена питанням партійного будівництва в Україні в роки громадянської війни (1918–1919). Після її захисту деякий час працював у Харківському університеті старшим викладачем, деканом по роботі з іноземними студентами.

Досвід партійної, викладацької та наукової роботи став підґрунтям для рекомендації в 1976 році Р. Я. Пирога на посаду інструктора відділу науки і навчальних закладів ЦК КП України. Саме в цей час СРСР значно розширював підготовку кадрів для іноземних держав, в апараті партійних комітетів створювалися підрозділи з керівництва цією ділянкою. Насамперед ішлося про роботу серед іноземних студентів.

У 1983 році Р. Я. Пиріг стає консультантом сектора суспільних наук. До кола його службових обов'язків входила робота з

академічними установами історичного профілю, він опікувався викладанням історії, діяльністю вищих навчальних закладів. У червні 1989 року його призначили заступником директора Інституту історії партії при ЦК КП України — завідувачем Архіву ЦК. Динамічні перебудовні процеси вимагали нових підходів до висвітлення складного історичного минулого, відкриття архівів, публікації джерел. Він очолив колектив упорядників збірника «Голод 1932–1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів» (1990). Значення цього видання важко переоцінити: воно стало першою фундаментальною публікацією архівних документів про одну з найтрагічніших сторінок української історії. Це був справжній прорив в усвідомленні причин, перебігу і масштабів Голодомору, початок і потужний імпульс того археографічного феномену, який нині обраховується сотнями документальних публікацій і становить непохитне джерельне підґрунтя наукових досліджень болючої теми.

З кінця 1980-х років Р. Я. Пиріг почав серйозно досліджувати життя та діяльність М. С. Грушевського. Опублікував серію статей в «Українському історичному журналі», інших періодичних і серійних виданнях, а згодом видав монографію, присвячену останньому десятиліттю життя видатного історика. У 1994 році захистив на цю тему докторську дисертацію.

Після здобуття Україною незалежності Р. Я. Пиріг займався передачею архівів Компартії на державне зберігання. У жовтні 1991 р. його призначили директором ЦДАГО України (колишній архів ЦК КП України), згодом він став членом колегії Головархіву, головою Ради директорів центральних державних архівів. Р. Я. Пиріг належить до засновників і членів першого складу правління, створеної 1991 року професійної організації — Спілки архівістів України. Він входить до колективу розробників першої редакції Закону України «Про Національний архівний фонд і архівні установи», багатьох нормативно-методичних документів з архівної справи.

Очолований Р. Я. Пирігом колектив архіву на початку 1990-х років докладав чимало зусиль до впорядкування документів поточного діловодства ЦК КП України, розсекречення архівних

матеріалів, організації роботи з вітчизняними й іноземними дослідниками, виконання запитів соціально-правового характеру, зокрема тих, що стосувалися реабілітації жертв політичних репресій. Фахівці архіву брали участь у виданні збірників документів з історії міжнародних відносин, політичних репресій, єврейства в Україні та інших. Насамперед завдяки зусиллям Руслана Пирого тут, у колись «найтаємнішому» архіві, з'явився перший в Україні архівний путівник нового покоління — з повним переліком наявних фондів, включно із тими сегментами, які тоді перебували на таємному зберіганні.

1990-ті роки позначені для відомого історика активною науково-дослідницькою роботою. Він — один із фундаторів вітчизняного грушевськознавства, дослідник проблем політичної історії України, джерелознавства, історіографії, учасник низки міжнародних наукових форумів (у Німеччині, Польщі, Угорщині, Ізраїлі). Проводить значну науково-організаційну роботу. Сумлінно працює як член редакційних колегій журналів історичного профілю: «Український історичний журнал», «Архіви України», «Студії з архівної справи та документознавства», «З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ», «Архівіст: Вісник САУ» та ін. Є організатором та учасником міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій з питань архівної справи та джерелознавства.

Професійну і наукову діяльність Р. Я. Пиріг поєднує з викладацькою роботою у вищій школі. 1997 року науковець отримав вчене звання професора. Його обирають членом багатьох наукових товариств: Українського історичного товариства, Асоціації дослідників голоду 1932–1933 рр. в Україні та ін.

У вересні 1997 року Р. Я. Пиріг перейшов на роботу до Української академії державного управління при Президентові України. Втім, зв'язків з архівною системою не втрачав, брав участь у підготовці підручника «Архівознавство», термінологічного словника «Архівістика», навчальних посібників з історії України. У березні 1998 року Указом Президента України його було призначено начальником Головного архівного управління України. Із січня 2000 року Р. Я. Пиріг — Голова Державного комітету архівів України.

Центральний орган виконавчої влади під його керівництвом докладав зусиль до формування й реалізації державної політики в галузі архівної справи та діловодства. Характерною ознакою тих років стала інтенсивна розробка низки нормативно-правових актів, методичних документів, нової редакції Закону України «Про Національний архівний фонд і архівні установи». Реалізувалися заходи по зміцненню матеріальної бази архівних установ, піднесення їхнього статусу. Указом Президента України запроваджено професійне свято — День працівників архівних установ. Налагоджуються систематичне навчання, підвищення кваліфікації керівних кадрів галузі. Активізувався вихід у світ фахових періодичних видань. У 2000 р. з ініціативи Голови Комітету започатковано випуск «Вісника Державного комітету архівів України». Відроджуються кращі традиції української архівістики.

Р. Я. Пиріг у 1998–2002 рр. очолював наукову раду та колегію Держкомархіву, був головним редактором журналу «Архіви України», головою редакційних колегій міжвідомчого наукового збірника «Архівознавство. Археографія. Джерелознавство» та «Вісника Державного комітету архівів України».

Як член редколегій бере активну участь у формуванні редакційної політики низки видань історичного профілю: «Студії з архівної справи та документознавства» (з 1996 р.); «Пам'ятки: археографічний щорічник» (з 1998 р.); «Архівіст: Вісник САУ» (з 1999 р.); «Український історичний журнал» (з 1992 р.), «З архівів ЧК-ГПУ-НКВД-КГБ», «Пам'ять століть» та ін. У 1999 р. Р. Я. Пиріг як авторитетний вчений став одним з перших дійсних членів Української академії історичних наук.

Попри фінансові проблеми й негаразди перехідної доби розвиваються міжнародні зв'язки державної архівної служби, активізується участь у роботі Міжнародної Ради Архівів, укладаються двосторонні угоди з зарубіжними архівними установами, здійснюються регіональні програми співробітництва тощо. У вересні 2000 р. Р. Я. Пиріг очолював делегацію українських архівістів на XIV Міжнародному конгресі архівів у Севільї (Іспанія).

Під керівництвом Р. Я. Пирога розробляється нова редакція Закону України «Про національний архівний фонд і архівні

установи». У грудні 2001 р. він доповідає у Верховній Раді України проект закону, який дістав позитивну оцінку і був ухвалений. Нова редакція і нині чинного закону сприяє регулюванню правовідносин в галузі архівної справи. Цей акт також важливий для соціального захисту архівних працівників, які дістали статус державних службовців.

У червні 2002 р. Р. Я. Пиріг приймає нелегке, але цілком усвідомлене рішення залишити державну службу. Своє бажання мотивував у заяві до Президента України. Водночас у листі до колег-архівістів підкреслив: «Для керівника надзвичайно важливо піти вчасно. Тому думаю, що цей крок ви оціните як вчинок. Свої подальші плани пов'язую з науково-педагогічною роботою. Буду радий, якщо мій досвід та інтелект ще прислужиться архівній ниві».

У вересні 2002 р. Р. Я. Пиріг стає головним науковим співробітником відділу історії Української революції 1917–1921 років Інституту історії України НАН України. Прихід ученого до провідної профільної академічної установи не був випадковим. Адже ще з початку 1980-х рр. з колективом інституту його пов'язували тісні службові і наукові зв'язки. Багато років він є членом редколегії «Українського історичного журналу», брав участь у низці спільних публікаторських проектів, нарешті, саме тут захистив докторську дисертацію.

Головні дослідницькі зусилля Р. Я. Пиріг зосередив на вивченні одного з складних, контрверсійних періодів Української революції початку ХХ ст. — Гетьманату Павла Скоропадського. Вагомий науковий доробок автора склали дві монографії (2008, 2011), а також численні статті та наукові доповіді. Вони присвячені з'ясуванню форми та сутності гетьманської держави, її соціальної бази, характеру економічних реформ, відносин з країнами Четверного союзу, постаті Павла Скоропадського, причин поразки цього державотворчого проекту. Під керівництвом Р. Я. Пирога також здійснена підготовка ґрунтового збірника документів і матеріалів з історії гетьманату.

Водночас він продовжував активно досліджувати джерельну базу голодомору початку 1930-х рр. Результатом тривалої праці із виявлення тематичних джерел в архівосховищах України і

Росії став вихід у 2007 р. фундаментального збірника документів «Голодомор 1932–1933 років в Україні» (1128 С.).

Останнім часом Р. Я. Пиріг разом з колегами зосереджено працює над підготовкою узагальнюючого двотомного видання «Нариси історії Української революції 1917–1921 років». Р. Я. Пиріг бере активну участь у масштабних наукових проектах інституту: «Україна: політична історія ХХ — початок ХХІ століття» (2007), «Політична система для України: історичний досвід та виклики сучасності» (2008), «Історії державної служби в Україні» (2009), «Історія українського парламентаризму» (2010), «Енциклопедія історії України» та ін. Тривалий час він є членом Ученої ради інституту та спеціалізованої ради при інституті.

Свій досвід та знання Р. Я. Пиріг передає молодим науковцям. Під його керівництвом захищено три докторські та сім кандидатських дисертацій.

За вагомий внесок у розвиток історичної науки, сумлінну працю та професіоналізм Р. Я. Пиріг отримав державні нагороди та відзнаки: «Заслужений діяч науки і техніки України» (2001), орден «За заслуги» III ст. (2007), Почесна грамота Кабінету міністрів України (2001), Подяка Президента України (2002), Подяка Кабінету міністрів України (2002), Почесна грамота Верховної Ради України (2011). Наприкінці 2010 року він очолив Громадську раду при Державному комітеті архівів України, а в грудні того ж року йому присвоєно звання «Почесний архівіст України».

Життєві сили та натхнення Р. Я. Пиріг черпає з прекрасного сімейного кола. Дружина Олександра Андріївна — знаний вчений, доктор історичних наук, професор. Сини: Яків — дипломат, Олексій — працівник банку. Радують ювіляра й працюючі невістки — Вікторія і Наталія, ліцеїстка — онука Марія.

Своє сімдесятиліття Руслан Якович Пиріг зустрічає вагомими науковими здобутками та новими дослідницькими планами. Зичимо йому доброго здоров'я та успішної реалізації творчих задумів.

Г. В. Боряк
І. Б. Матяш

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ

Руслан Якович Пиріг народився **30** червня 1941 р. в с. Супротивна Балка Новосанжарського району Полтавської області (за офіційними документами).

1948–1958 навчався в середній школі.

1958–1960 учень Полтавського медичного училища.

1960–1961 завідувач фельдшерсько-акушерським пунктом на Полтавщині.

1961–1964 служив у Радянській армії.

1965–1970 студент Харківського державного університету.

1966–1973 заступник секретаря, секретар комітету комсомолу Харківського державного університету.

1973–1976 аспірант Харківського державного університету.

1976 захистив кандидатську дисертацію.

1976–1977 старший викладач, декан по роботі з іноземними студентами Харківського державного університету.

1977–1989 інструктор, консультант, завідувач сектору ЦК КП України.

1989–1991 заступник директора Інституту історії партії при ЦК КПУ, завідувач Архіву ЦК КП України.

Від 1989 член редколегії часопису «Архіви України».

1991–1997 директор Центрального державного архіву громадських об'єднань України.

1991–1998 та з *2009* член правління Спілки архівістів України.

Від 1992 член редколегії «Українського історичного журналу».

1991–1997 голова Ради директорів центральних державних архівів України.

1994 здобув науковий ступінь доктора історичних наук.

Від 1996 член редколегії щорічника «Студії з архівної справи та документознавства».

1997 присвоєно вчене звання професора.

1997–1998 завідувач відділу Української академії державного управління при Президентові України.

1998, березень призначений начальником Головного архівного управління України.

Від 1998 член Українського історичного товариства.

Від 1998 член редколегії археографічного щорічника «Пам'ятки».

Від 1998 член редколегії журналу «Пам'ять століть».

1998 обраний академіком Української академії історичних наук.

2000, січень призначений Головою Державного комітету архівів України.

2000, квітень присвоєно перший ранг державного службовця.

Від 2000 головний редактор, член редколегії міжвідомчого наукового збірника «Архівознавство. Археографія. Джерелознавство».

2000, вересень очолював делегацію України на XIV Міжнародному конгресі архівів у Севільї (Іспанія).

2000, грудень удостоєний премії імені В. І. Веретеннікова.

2001, грудень доповідав у Верховній Раді України проект нової редакції Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи».

2001, червень присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

2001, червень нагороджено Почесною грамотою Кабінету Міністрів України

2002, червень отримав Подяку Президента України.

2002, червень отримав Подяку Кабінету Міністрів України.

2002, липень залишив посаду Голови Державного комітету архівів України.

2002, вересень зарахований на посаду головного наукового співробітника Інституту історії України НАН України.

2006, грудень нагороджений Почесною грамотою Президії НАН України

2007, січень нагороджений орденом «За заслуги» III ст.

2008–2011 виконував обов'язки завідувача відділу Інституту історії України НАН України.

2010, очолив Громадську раду при Державному комітеті архівів України.

2010, грудень присвоєно звання «Почесний архівіст України».

2011, січень зарахований на посаду головного наукового співробітника Інституту історії України НАН України.

2011, травень нагороджено Почесною грамотою Верховної Ради України.

ЛІТЕРАТУРА ПРО ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Коваль А. Переможці отримують нагороди // Харк. ун-т. — 1968. — 3 груд. *Про відзначення Р.Я. Пирога за активну наукову роботу.*
2. Вірні присязі // Харк. ун-т. — 1969. — 18 квіт. *Про відмінника навчання, студента 5-го курсу Р. Я. Пирога.*
3. Чижов А. Творчий звіт студентів // Харк. ун-т. — 1969. — 1 черв. *Про участь Р. Я. Пирога в роботі студентського наукового гуртка.*
4. Єна М. Дослідження веде студент // Харк. ун-т. — 1969. — 28 жовт.
5. Новикова О. Твій комсомольський секретар // Харк. ун-т. — 1970, 25 трав.
6. Новий загін аспірантів // Харк. ун-т. — 1970. — 24 листоп.
7. День преси // Харк. ун-т. — 1972. — 10 трав. *Про Р. Я. Пирога — активного дописувача університетської газети.*
8. Урожайним днем // Харк. ун-т. — 1976. — 22 черв. *Про успішний захист Р. Я. Пирогом кандидатської дисертації.*
9. Матяш І. Б. Всеукраїнська наукова конференція «Українське архівознавство: історія, сучасний стан та перспективи» // *Арх. України.* — 1996. — № 4/6 — С. 3–10. *Про участь Р. Я. Пирога в науковій конференції та зміст його доповіді.*
10. Пиріг Руслан Якович // *Хто є хто в Україні.* — К., 1997. — С. 395–396. *Про призначення Р. Я. Пирога начальником Головного архівного управління при Кабінеті Міністрів України // Указ Президента України № 205/ 98 від 18 березня 1998 р.*
11. Пиріг Руслан Якович // *Український біографічний вісник. Нові імена.* — 1998. — № 5. — С. 30–31.
12. Пиріг Руслан Якович // *Офіційна Україна сьогодні.* — К., 2000. — С. 136.

13. На службі Клію: Зб. наук. пр. на пошану Любомира-Романа Винара з нагоди 50-ліття його наук. діяльності. — К. та ін., 2000. — С. 86, 275, 278. *Про працю Р. Я. Пирога в галузі грушевськознавства.*
14. Сакада Л. Збори Київського осередку УІТ // Укр. історик. — 1999. — № 2/3. — С. 356–358. *Про участь Р. Я. Пирога в діяльності Українського історичного товариства.*
15. Указ Президента України «Про призначення Р. Я. Пирога Головою Державного комітету архівів України» // Вісн. Держ. комітету арх. України. — 2000. — Вип. 1. — С. 7.
16. Пиріг Руслан Якович // Золота книга української еліти: У 4 т. — К., 2000. — Т. 3. — С. 316–317.
17. Пиріг Руслан Якович // Золота книга ділової еліти України: У 4 т. — К., 2000. — Т. 1. — С. 242–243.
18. «Глибоко верю в подьем нашей отрасли» // Отеч. арх. — 2000. — № 6. — С. 92–99. *Про життя та науково-організаційну діяльність Р. Я. Пирога.*
19. Робоча зустріч Президента України з Головою Держкомархіву України // Вісн. Держ. комітету арх. України. — 2000. — Вип. 3. — С. 121.
20. Матяш І. Б. Міжнародна архівознавча конференція в Одесі // Вісн. Держ. комітету арх. України. — 2000. — Вип. 3. — С. 152–153. *Про участь Р. Я. Пирога в роботі конференції.*
21. У Держкомархіві України: засідання Наукової ради // Вісн. Держ. комітету арх. України. — 2000. — Вип. 4. — С. 54. *Про присудження Р. Я. Пирого премії імені Василя Веретеннікова.*
22. Руслан Пиріг: До 60-річчя від дня народження: Біобібліогр. покажчик / Упоряд.: Г. В. Боряк, І. Б. Матяш. — К., 2001. — 43 с.
23. Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. Вип. 4: Студії та пошану Руслана Пирога. — К., 2001. — 587 с.
24. Хранитель історії // Демократична Україна. — 2001. — 27 черв.
25. Пиріг Руслан Якович // Хто є хто в державному управлінні. — К., 2002. — С. 404.
26. Матяш І. Б. Українські архівісти: Біобібліогр. довідник. У 3-х вип. — К., 2003. — Вип. 3. — С. 187–190.

27. Пиріг Руслан Якович // Українські історики ХХ ст.: Біобібліогр. довідник. — К.; Львів, 2003. — Вип. 2, ч. 1. — С. 173. — (Серія «Українські історики»).
28. Пиріг Руслан Якович // Хто є хто на Полтавщині. — К., 2003. — Кн. 1. — С. 38.
29. Пирогоу Руслану Яковичу // Архівному людові: доброзичливі ямби Бориса Іваненка. — К., 2003. — С. 82–89.
30. Пиріг Руслан Якович // Вихованці Харківського університету. — Х., 2004. — С. 151–152.
31. Матяш І. Б. Пиріг Руслан Якович // Українські архівісти (ХІХ–ХХ ст.): Біобліогр. довідник. — К., 2007. — С. 483–485.
32. Матяш І. Б. Пиріг Руслан Якович // Українська архівна енциклопедія. — К., 2008. — С. 653–654.
33. Пиріг Руслан Якович: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Пиріг_Руслан_Якович. — Назва з екрану. — Дата відвідування 15.03.2011.

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ

1968

1. Якою має бути комсомольська група // Харк. ун-т. — 1968. — 9 квіт.
2. Імені 50-річчя ВЛКСМ // Харк. ун-т. — 1968. — 2 лип. — Підп.: П. Русланов.

1969

3. Заповітам Ілліча вірні // Харк. ун-т. — 1969. — 29 верес.
4. На вирішальному етапі // Харк. ун-т. — 1969. — 7 жовт.
5. Оцінка громадянської зрілості: Про організацію громадсько-політичної практики // Харк. ун-т. — 1969. — 20 жовт.

1970

6. Великий почин продовжимо! // Харк. ун-т. — 1970. — 12 квіт.
7. Звітує комсомол // Харк. ун-т. — 1970. — 14 квіт.
8. Третій, трудовий // Харк. ун-т. — 1970. — 27 жовт.

1971

9. Наша спільна, кровна справа // Харк. ун-т. — 1971. — 23 листоп.

1972

10. Сурми трудового літа // Харк. ун-т. — 1972. — 29 лют.
11. На користь співробітництва // Вечір. Харків. — 1972. — 18 квіт.
12. З молодим завзяттям // Вечір. Харків. — 1972. — 18 квіт.
13. Учитель молоді // Харк. ун-т. — 1971, 30 трав.
14. До острова Діксон // Вечір. Харків. — 1972. — 19 трав.
15. Поповнення. Яке воно? // Вечір. Харків. — 1972. — 5 верес.
16. Питома вага соціальної практики // Рад. освіта. — 1972. — 15 жовт.
17. В Союзі Радянським щастя знайшла // Нові книги УРСР. — 1972. — № 36. — С. 17–19.

1974

18. Деякі питання утворення КП(б)У у висвітленні радянської історіографії (1918 — середина 1930-х рр.) // Наук. пр. з історії КПРС: Міжвід. наук. зб. — К., 1974. — Вип. 69. — С. 54–61.

19. Про деякі питання сучасних публікацій з історії КП(б)У періоду громадянської війни (лютий–листопад 1918р.) // Вісн. Харк. ун-ту. — 1974. — № 116: Історія КПРС. — Вип. 11. — С. 29–36.

20. Документи звитяжних літ / В. Андрієнко, М. Олійник, Р. Пиріг // Прапор. — 1974. — № 8. — С. 107–108. — Рец. на кн.: Харьковщина в период гражданской войны и иностранной интервенции. 1918–1920 гг.: Сб. док. и материалов. — Х., 1973. — 274 с.

1975

21. До питання про організаційне зміцнення більшовицького підпілля на Україні (липень–жовтень 1918 р.) // Наук. пр. з історії КПРС: Міжвід. наук. зб. — К., 1975. — Вип. 75: З досвіду організаційно-партійної роботи в період комуністичного будівництва. — С. 94–98.

22. Про діяльність ЦК КП(б)У першого скликання (липень–жовтень 1918 р.) // Вісн. Харк. ун-ту. — 1975. — № 133: Історія КПРС. — Вип. 12. — С. 86–89.

1976

23. Партійне будівництво на Україні (жовтень 1918 — лютий 1919 рр.) // Вісн. Харк. ун-ту. — 1976. — № 142. Історія КПРС. — Вип. 13. — С. 79–84.

24. Партійное строительство на Украине в период восстановления и упрочения Советской власти (октябрь 1918 — февраль 1919 гг.) // Вестн. Харьк. политехн. ин-та. — 1976. — № 142. — С. 94–101.

25. Партійное строительство на Украине (июль 1918 — февраль 1919 гг.): Автореф. дис... канд. ист. наук. — Х., 1976. — 23 с.

26. Партійное строительство на Украине (июль 1918 — февраль 1919 гг.): Дис. .канд. ист. наук. — Х., 1976. — 198 с. — Машинопись.

1977

27. З історії створення на Україні груп співчуваючих партії (січень–лютий 1919 р.) // Укр. іст. журн. — 1977. — № 1. — С. 94–97.

1978

28. З історії боротьби більшовицьких організацій України за чистоту і згуртованість своїх лав напередодні III з'їзду КП(б)У // Вісн. Харк. ун-ту. — 1978. — № 179: Історія КПРС. — Вип. 15. — С. 78–83.

29. Більшовицьке підпілля на Україні в 1918 році // Укр. іст. журн. — 1978. — № 7. — С. 94–97. — № 8. — С. 130–137. — № 9. — С. 99–107. — № 10. — С. 99–107. — № 12. — С. 93–100 (у співавт.).

30. Перша річниця // Рад. Україна. — 1978. — 11 листоп.

1979

31. Добрая память // Правда Украины. — 1979. — 16 нояб.

32. До світла знань // Рад. освіта. — 1979. — 26 груд.

33. Выполняя интернациональный долг // Под знаменем ленинизма. — 1979. — № 19. — С. 74–78.

1980

34. Згуртовується молодь світу // Рад. Україна. — 1980. — 16 листоп.

35. Студентська солідарність // Прапор комунізму. — 1980. — 16 листоп.

1981

36. Крепнут связи // Правда Украины. — 1981. — 11 апр.

37. Світло знань над континентом // Рад. освіта. — 1981. — 27 трав.

38. Вклад в развитие сотрудничества // Правда Украины. — 1981. — 11 дек.

1982

39. Юність світу — за мир // Під прапором ленінізму. — 1982. — № 6. — С. 69–71.

40. Афганистан — к свету знаний // Правда Украины. — 1982. — 27 апр.

41. Надії чорного континенту // Молодь України. — 1982. — 25 трав.
42. Поступь революции // Правда Украины. — 1982. — 18 июля.
43. Плодотворное сотрудничество // Правда Украины. — 1982. — 24 сент.
44. По-братерськи // Рад. освіта. — 1982. — 12 жовт.
45. Роки звершень // Рад. Україна. — 1982. — 2 груд.

1983

46. Впевнена хода революції // Рад. освіта. — 1983. — 26 квіт.
47. Ангола за шкільною партою // Прапор комунізму. — 1983. — 18 трав.
48. Чисті джерела // Рад. Україна. — 1983. — 20 трав.
49. Африка: на пути духовного раскрепощения // Правда Украины. — 1983. — 25 мая.
50. Укрепление и развитие большевистских организаций Украины после победы Октября // Великой партии отряд. — К., 1983. — С. 141–162. (в соавт.)
51. Некоторые вопросы партийного строительства на Украине 1918–1920 гг. // Годы борьбы и побед. — К., 1983. — С. 131–140.

1984

52. Подвиг возрождения // Правда Украины. — 1984. — 7 янв.
53. А.С. Бубнов: (До 100-річчя з дня народження) // Укр. іст. журн. — 1984. — № 4. — С. 131–134.
54. Солдат революции (об А. С. Бубнове) // Правда Украины. — 1984. — 3 апр.
55. Партія єднала у труді і борні // Під прапором ленінізму. — 1984. — № 2. — С. 71–76.

1985

56. Я.М. Свердлов. К 100-летию со дня рождения // Под знаменем ленинизма. — 1985. — № 9. — С. 74–78.
57. В ім'я миру на землі // Укр. іст. журн. — 1985. — № 7. — С. 35–51.

1986

58. Невичерпний арсенал революційної думки // Укр. іст. журн. — 1986. — № 2. — С. 43–51.

1987

59. Історики республіки — ювілею Жовтня // Под знаменем ленинізму. — 1987. — № 10. — С. 80–81.

60. Боротьбисти // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 64–65.

61. Бубнов А. С. // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 68.

62. Виконавче бюро ЦК КП(б)У // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 185.

63. Група «демократичного централізму» // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 148.

64. Донецько-Криворізький підпільний обласний комітет КП(б)У // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 178.

65. Закордонні бюро ЦК КП(б)У // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К.: УРЕ, 1987. — С. 208.

66. Організаційне бюро ЦК КП(б)У // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 392.

67. Партійне будівництво / Б. І. Корольов, Р. Я. Пиріг // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 399–401.

68. Перереєстрація членів КП(б)У // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 410.

69. Політичне бюро ЦК КП(б)У // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 437.

70. Президія ЦК КП(б)У // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 446.

71. Четверта конференція ЦК КП(б)У // Великий Жовтень і громадянська війна на Україні: Енцикл. довід. / Відп. ред. І. Ф. Курас. — К., 1987. — С. 599–600.

1988

72. Бойовий загін ленінської партії. — К., 1988. — 24 с.

73. Випробуваний загін ленінської партії: до 70-річчя І з'їзду КП(б)У — К., 1988. — 48 с.

74. Діяльність ЦК КП(б)У першого обрання (липень-жовтень 1918 р.) // Укр. іст. журн. — 1988. — № 7. — С. 41–54.

75. Діяльність ЦК КП(б)У першого обрання (липень-жовтень 1918 р.) // Сторінки історії Української РСР: факти, проблеми, люди: Посібн. для вчителів / За ред. Ю. Ю. Кондуфора. — К., 1990. — С. 58–77.

76. Организационно-политическое укрепление КП(б)У (октябрь 1918 — март 1919 годов) // За власть Советов на Украине: из истории борьбы большевистских организаций (1917–1920 гг.). — К., 1988. — С. 109–202.

77. На ленинских идейно-политических и организационных принципах // Науч. труды по истории КПСС. — 1988. — Вып. 150. — С. 3–11.

78. Образование компартий советских национальных республик — закономерность послеоктябрьского развития партии // Великий Октябрь — коренной поворот в исторических судьбах народов мира. — К., 1988. — С. 144–152.

79. Разработка ленинским ЦК РСДРП(б) вопроса о принципах создания Компартий советских национальных республик // Курсом перестройки под знаменем Великого Октября. — К., 1988. — С. 261–263.

80. Вони були першими // Рад. Україна. — 1988. — 25 черв.

81. Вони були першими // Вечір. Київ. — 1988. — 4 лип.

1989

82. Автобіографія М. О. Скрипника // Арх. України. — 1989. — № 6. — С. 36–43.

83. Был ли Сталин членом ЦК КП(б) Украины? // Изв. ЦК КПСС. — 1989. — № 11. — С. 118.
84. В. М. Молотов на Україні // Під прапором ленінізму. — 1989. — № 17. — С. 59–64.
85. Вірність соціалістичному виборіві. — К., 1989. — 24 с.
86. Знати нашу історію // Правда України. — 1989. — 10 лют.
87. Невідомий лист М. С. Грушевського // Літ. Україна. — 1989. — верес.
88. Обрані вперше // Про минуле — заради майбутнього. — К., 1989. — С. 35–49.
89. Юрій Коцюбинський: велич і трагізм долі // Літ. Україна. — 1989. — 16 черв.
90. III з'їзд КП(б)У (До 70-річчя з часу проведення) // Під прапором ленінізму. — 1989. — № 1. — С. 56–61.

1990

91. В чем причина голода на Украине в 1930-х гг. // Изв. ЦК КПСС. — 1990. — № 9. — С. 130–131.
92. В. М. Молотов на Україні: сторінки політичної біографії // Укр. іст. журн. — 1990. — № 7. — С. 87–99.
93. Голодомор-33: повернення правди // Вечір. Київ. — 1990. — 19 груд.
94. Два приїзди Молотова на Україну // Сіл. вісті. — 1990. — 1 берез.
95. Дискусія про архіви / Р. Я. Пиріг, А. В. Кентій // Арх. України. — 1990. — № 5. — С. 5–6.
96. Діяльність ЦК КП(б)У першого обрання (липень– жовтень 1918р.) // Сторінки історії Української РСР: Посібник. — К., 1990. — С. 423–431.
97. Как погиб председатель Совнаркома Украинской ССР П. П. Любченко? // Изв. ЦК КПСС. — 1990. — № 10. — С. 140–141.
98. Молотов на Україні // Сторінки політичної історії України: Посібник. — К., 1990. — С. 447–451.
99. Міжнародний симпозіум Голодомор-33 // Літ. Україна. — 1990. — 28 верес.
100. Облік померлих не вівся // Друг читача. — 1990. — 28 черв.

101. Повернення правди // Рад. Україна. — 1990. — 7 черв.
102. П'ята конференція КП(б)У // Під прапором ленінізму. — 1990. — № 19. — С. 53–58.
103. Сказати правду // Голод 1932-1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів. — К., 1990. — С. 5–10.
104. Смерть комісара Руднева // Молодь України. — 1990. — 24, 25, 26 лип.
105. «Справа» Юрія Коцюбинського // Маршрутами історії / Упоряд. Ю. І. Шаповал; Редкол.: Ф. М. Рудич, І. Ф. Курас та ін. — К., 1990. — С. 318–328.
106. Устав Компартии Украины: история и современность // Правда Украины. — 1990. — 12 июня.
107. Чи був Сталін членом КП(б)У? // Сторінки історії Компартії України: запитання і відповіді / П. Л. Варгатюк, В. К. Василенко, Л. М. Гордієнко та ін. — К., 1990. — С. 95–96.
108. Чому в ЦК Компартії України функціонує Політбюро, а в ЦК інших республіканських партійних організацій — Бюро? // Сторінки історії Компартії України: запитання і відповіді / П. Л. Варгатюк, В. К. Василенко, Л. М. Гордієнко та ін. — К., 1990. — С. 96–97.
109. Четверта конференція КП(б)У // Під прапором ленінізму. — 1990. — № 2. — С. 61–66.
110. До історії міжнаціональних процесів на Україні // Укр. іст. журн. — 1990. — № 6. — С. 109–118 (у співавт.)
111. Эта жуткая правда // Сел. жизнь. — 1990. — 4 авг.
112. Юрій Коцюбинський: велич і трагізм долі // Сторінки політичної історії України: Посібник. — К., 1990. — С. 429–482.
113. Які органи здійснювали керівництво партійним підпіллям на Україні в період громадянської війни? // Сторінки історії Компартії України: запитання і відповіді / П. Л. Варгатюк, В. К. Василенко, Л. М. Гордієнко та ін. — К., 1990. — С. 100–102.

1991

114. Арешт Михайла Грушевського // Рад. Україна. — 1991. — 20 верес.
115. В об'єктиві — Троцький // Арх. України. — 1991. — № 1. — С. 30–33.

116. З історії Державного політичного управління України // Укр. іст. журн. — 1991. — № 1. — С. 24–36.

117. Катерина Грушевська: епілог долі // Сіл. вісті. — 1991. — 14 верес.

118. М. С. Грушевський: між історією і політикою (1924–1930 р.) // Укр. іст. журн. — 1991. — № 4. — С. 54–66; № 5. — С. 50–61; № 7. — С. 38–48; № 8. — С. 54–63; № 9. — С. 50–60; № 10. — С. 44–51; № 11. — С. 3–13.

119. Методичні поради і плани семінарських занять з історії України: Посібник. — К., 1991. — 24 с.

120. Михайло Грушевський: сторінки біографії (1924–1934 рр.) // Арх. України. — 1991. — № 2. — С. 44–51.

121. Ми прагнемо цілковитої згоди: невідомий лист М. С. Грушевського // Культура і життя. — 1991. — 16 берез.

122. Молотов В'ячеслав Михайлович // Комуністична партія України: з'їзди і конференції. — К., 1991. — С. 383–391.

123. «Як соціаліст до соціаліста»: Лист М. С. Грушевського до Х. Г. Раковського // Культура і життя. — 1991. — 6 трав.

124. III з'їзд Комуністичної партії (більшовиків) України // Комуністична партія України: з'їзди і конференції. — К., 1991. — С. 27–38.

125. IV конференція Комуністичної партії (більшовиків) України // Комуністична партія України: з'їзди і конференції. — К., 1991. — С. 38–46.

126. V конференція Комуністичної партії (більшовиків) України // Комуністична партія України: з'їзди і конференції. — К., 1991. — С. 46–54.

1992

127. Василь Стус: листи із слідчого ізолятора // Політика і час. — 1992. — № 1. — С. 82–84.

128. Видобута з архівів КДБ / Р. Я. Пиріг, С. А. Гальченко // Слово і час. — 1992. — № 2. — С. 43–49.

129. З роду Грушевських. Історик Сергій Шамрай // Літ. Україна. — 1992. — 15 жовт.

130. Крок на міжнародну арену. Відновлення наркомату закордонних справ УРСР у 1944 р. // Політика і час. — 1992. — № 7/8. — С. 52–55.

131. Лист М. С. Грушевського до секретаря ЦК КП(б)У С. В. Косіора // Великий Українець: Матеріали з життя та діяльності М. С. Грушевського. — К., 1992. — С. 268–274.

132. Лист М. Грушевського до голови Ради Народних Комісарів УСРР Х. Г. Раковського // Великий Українець: Матеріали з життя та діяльності М. С. Грушевського. — К., 1992. — С. 275–286.

133. Лист до редакції // Літ. Україна. — 1992. — 5 берез.

134. Микола Скрипник: хроніка загибелі / Р. Я. Пиріг, Ю. І. Шаповал // Сторінки історії України ХХ ст.: Посібник. — К., 1992. — С. 290–306.

135. Повернення Михайла Грушевського // Сторінки історії України ХХ ст.: Посібник. — К., 1992. — С. 255–289.

136. Павло Скоропадський: штрихи до політичного портрета // Укр. іст. журн. — 1992. — № 9. — С. 91–105 (у співавт.)

137. Перші кроки української дипломатії // Політика і час. — 1992. — № 2/3. — С. 47–49.

138. У лабетах політичного тиску: Добірка документів // Старожитності. — 1992. — № 18/19. — С. 7–8.

139. Церква. Партія. Держава (з розсекречених архівів) // Релігійна традиція у відродженні України: Тези наук. конф. — Полтава, 1992. — С. 48–52.

140. Чорнобиль без грифу «таємно» // Зелений світ. — 1992. — № 9, 10, 11.

141. Як живеш, архів? // Демократична Україна. — 1992. — 12 груд.

1993

142. Відкриваючи цековські архіви: трагедія Чорнобиля. Хроніка подій в документах / Р. Я. Пиріг, Н. В. Маковська // Демократична Україна. — 1993. — 12 лют.

143. Гетьманство Павла Скоропадського: сутність державності / Р. Я. Пиріг, Ф. М. Проданюк // Українська державність: історія і сучасність: Матеріали наук. конф. — К., 1993. — С. 89–104.

144. Голодомор 1932-1933 років на Київщині: свідчать документи // Сучасність. — 1993. — № 7. — С. 114–125.

145. Доля брата М. С. Грушевського // Літ. Україна. — 1993. — 15 лип.

146. Життя Михайла Грушевського: Останнє десятиліття (1924–1934). — К., 1993. — 198 с.

147. Ілюзії, що переросли час. Невідомі листи Володимира Винниченка // Культура і життя. — 1993. — 5 черв.

148. «... Ми не можемо відмовлятися від самостійних посольств» // Політика і час. — 1993. — № 3/4. — С. 28–33.

149. Наслідки тоталітаризму початку 1930-х років на Київщині // Золоті ворота. — 1993. — № 4. — С. 46–47.

150. «УСРР» // Політика і час. — 1993. — № 1. — С. 63–64.

151. Колективізація і голод на Україні. 1929–1933 // Укр. іст. журн. — 1993. — № 7/8. — С. 71–72.

1994

152. Джерельна база досліджень історії голодоморів в Україні // Пам'яті жертв радянських голодоморів в Україні: Матеріали наук. конф. — Чернівці, 1994. — С. 78–83.

153. Життя і діяльність М. С. Грушевського у контексті ідеологічної боротьби в Україні (1920–1930-ті рр.): Автореф. дис... д-ра. іст. наук. — К., 1994. — 37 с.

154. Життя і діяльність М. С. Грушевського у контексті ідеологічної боротьби в Україні (1920–1930-ті рр.). Дис.... д-ра. іст. наук. — К., 1994. — 405 с. — Машинопис.

155. Політика гетьманської української держави щодо інших етнографічно-українських територій / Р. Я. Пиріг, Ф. М. Продаюк // Проблеми соборності України в ХХ столітті. — К., 1994. — С. 83–89.

156. Рідний брат Михайла Грушевського // З архівів ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. — 1994. — № 1. — С. 89–93.

1995

157. Архів першого секретаря ЦК КП(б)У: проблеми реституції // М. С. Хрущов і Україна: Матеріали наук. семінару, присвяч. сторіччю від дня народження М. С. Хрущова. — К., 1995. — С. 181–192.

158. Архівні документи — джерела історії // Вісті з України. — 1995. — 8 трав.

159. Актуальні проблеми сучасного вітчизняного грушевськознавства // Історична наука на порозі ХХІ століття: підсумки

та перспектива: Матеріали Всеукр. наук. конф. — X., 1995. — С. 331–335.

160. Вилучені документи Микити Хрущова // Пам'ятки України. — 1995. — № 1. — С. 38–42.

161. Гетьман Української держави Павло Скоропадський // Українська ідея. Постаті на тлі революції. — К., 1995. — С. 143–151.

162. З матеріалів «Окремої папки»: Документи вищого політичного керівництва України / Р. Я. Пиріг, Н. В. Маковська // З арх. ВУЧК-ГПУ-НКВД-КГБ. — 1995. — № 1/2. — С. 90–94.

163. Кроки єднання: добірка документів // Уряд. кур'єр. — 1995. — 29 черв.

164. Партизанський рух в роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945): Анот. покажч. фондів ЦДАГО України / Підгот. Р. Я. Пиріг, Н. В. Маковська, О. С. Ткач // Арх. України. — 1995. — № 4/6. — С. 109–121.

165. Хроніка політичного терору // Наше слово. — 1995. — № 5. — С. 7–10.

166. Короткий термінологічний словник для студентів, що вивчають курс «Зарубіжна культура» / А. Н. Ковальов, О. Р. Куц, Р. Я. Пиріг та ін. — К., 1995. — 24 с.

167. Методичні поради і плани семінарських занять з історії України та української культури / В. С. Демчук, А. Н. Ковальов, Р. Я. Пиріг та ін. — К., 1995. — 16 с.

1996

168. Агагангел Крымский: трагический финал судьбы ученого // Ренессанс. — 1996. — № 12. — С. 188–189.

169. Архивы Компартии Украины: проблемы интеграции в систему государственной архивной службы // Архивы бывших коммунистических партий в странах Восточной и Центральной Европы: Сб. материалов междунар. науч. конф. — Варшава, 1996. — С. 59–64.

170. Архівне будівництво в Україні: проблеми наукового забезпечення // Актуальні проблеми розвитку архівної справи в Україні: Доп. та повідомл. наук. конф., 15–16 берез. 1995 р. — К., 1996. — С. 92–96.

171. Вітчизняне грушевськознавство: проблеми становлення // Уряд. кур'єр. — 1996. — 28 верес.
172. Грушевськознавство: стан та перспективи розвитку // Укр. іст. журн. — 1996. — № 5. — С. 71–83.
173. Грушевськіана у фондах архіву [ЦДАГО України] // Арх. України. — 1996. — № 1/3. — С. 12–15.
174. Документальна спадщина Компартії України: проблеми інтеграції в систему державної архівної служби // Константи: Альманах соціальних досліджень. — 1996. — № 2. — С. 10–12.
175. «Дело» Вильгельма Габсбурга // Ренессанс. — 1996. — № 13. — С. 157–158.
176. Передусім признання нашої незалежності: Невідомий лист М. С. Грушевського // Літ. Україна. — 1996. — 19 верес.
177. Повернення культурних цінностей: роль архівів у їх пошуку // Повернення культурного надбання України: Проблеми. Завдання. Перспективи. — К., 1996. — Вип. 7: Культура і війна. Погляд через півстоліття. — С. 33–36.
178. «Український архів» Микити Хрущова: проблеми відновлення та використання // Повернення культурного надбання України: проблеми, завдання, перспективи. — К., 1996. — Вип. 6. — С. 182–187.
179. З епістолярної спадщини Дмитра Дорошенка: листи до Євгена Вирового / Р. Пиріг, Д. Бурім // Студії з архів. справи та документознавства. — 1996. — Т. 1. — С. 141–152.
180. Інформаційно-довідкова система справ репресованих у Центральному державному архіві громадських об'єднань України: етапи розробки / Р. Я. Пиріг, Г. Є. Волосюк // Національна архівна інформаційна система «Архівна та рукописна україніка»: Зб. наук. пр. — К., 1996. — Вип. 1: Інформатизація архівної справи в Україні: сучасний стан та перспективи. — С. 122–124.
181. М. С. Грушевський: Коротка хроніка життя та діяльності / В. Ф. Верстюк, Р. Я. Пиріг. — К., 1996. — 144 С. — Укр. і рос. мовами.
182. Документи вищого державно-політичного керівництва УСРР як джерело з історії західноукраїнських земель 1944–1953 рр. // Третій міжнародний конгрес україністів, 26–29 серп. 1996 р. — Х., 1996. — С. 264–267.

1997

183. Тематика контрольних робіт з курсу «Зарубіжна культура» для студентів заочної форми навчання / Б. В. Анісімов, Д. С. Демчук, Р. Я. Пиріг та ін. — К., 1997. — 8 с.

1998

184. Архівні джерела про голод 1946-1947 років в Україні // Голод 1946-1947 років в Україні: причини і наслідки: Міжнар. наук. конф., Київ, 27 травня 1997: Матеріали. — К.; Нью-Йорк, 1998. — С.21–24.

185. Архівно-слідчі справи репресованих як історичне джерело : науково-методичні аспекти використання / Р. Я. Пиріг, О. В. Гранкіна // Архівно-слідчі справи репресованих : науково-методичні аспекти використання : Зб. наук. пр. — К., 1998. — С. 24–29.

186. Збережемо архівно-документальну спадщину українського народу // Арх. України. — 1998. — № 1/6. — С.4–8.

187. Збережемо архівно-документальну спадщину українського народу // Уряд. кур'єр. — 1998. — 26 груд.

188. Лекції з курсу «Зарубіжна культура» для заочної форми навчання / Б. В. Анісімов, В. С. Демчук, Р. Я. Пиріг та ін. — К., 1998. — 100 с.

189. Листування Микити Хрущова з питань евакуації українського і польського населення за Люблінською угодою 1944 р. / Р. Пиріг, І. Цепенда // Студії з архів. справи та документознавства. — 1998. — Т. 3. — С. 155–160.

190. Організація роботи архівів. // Архівознавство: Підруч. для студ. вищ. нав. закладів України. — К., 1998. — С. 131–140.

191. Українська революція і державність (1917–1920 рр.) / Т. А. Бевз, Д. В. Веденєєв, І. Л. Гошуляк, Р. Я. Пиріг та ін. — 1998. — 247 с.

1999

192. Документи «Окремої папки» ЦК КП(б)У як історичне джерело // Укр. археогр. щорічник. — 1999. — Вип. 3/4. — С. 331–343.

193. До учасників конференції: вступне слово // Студії з архів. справи та документознавства. — 1999. — Т. 5. — С. 9.

194. Фонди і колекції Музею Визвольної боротьби України у Празі в складі документів Центрального державного архіву громадських об'єднань України // Повернення культурного надбання України : проблеми, завдання, перспективи. — К., 1999. — Вип. 12. — С. 77–87.

195. Ukrainian State Archives // Jewish Roots in Ukraine and Moldova. — New York, 1999. — R. XII.

2000

196. «Глубоко верю в подъем нашей отрасли» // Отеч. арх. — 2000. — № 6. — С. 92–99.

197. Найпрестижніший європейський вуз // Харк. ун-т. — 2000. — 29 серп.

198. Передмова // Михайло Рубач : архівіст, історик, педагог. — К., 2000. — С. 5–7.

2001

199. Сучасні тенденції архівного будівництва // Архів. Документ. Історія. Сучасність. — Одеса, 2001. — С. 14–17. — (Праці Держ. архіву Одес. обл.; Т. 4).

200. Як живеш архів? // Віче. — 2001. — № 7. — С. 94–102.

201. Архівіст, учений, педагог // Проблеми архівознавства і джерелознавства: Зб. наук. пр. до 90-річчя від дня народження В.І. Стрельського. — 2001. — Вип. 4. — С. 4–5.

202. Архивное строительство в Украине: современные тенденции, проблемы перспективы // Архівы Беларусі на рубяжы ХХ–ХХІ стст.: гісторыя, стан, перспектывы развіцця: Матэрыялы міжнар. навук.-практ. канф., Мінск, 8–9 лют. 2000 г. — Мінск, 2001. — С. 19–24.

203. Українська Держава // Уряди України у ХХ ст. — К., 2001. — С. 89–136 (у співавт.)

2002

204. Сторінки спогадів // Страницы из жизни Учителя (В. И. Астахов в исследованиях и воспоминаниях). — Х., 2002. — С.113–115.

205. Мастера историографии: Михаил Сергеевич Грушевский (1866–1934) // Ист. архив. — 2002. — № 4. — С. 119–134 (в соавт.).

206. Гриценко Тетяна Тимофіївна // Українські архівісти: Біобібліогр. довідник. — К., 2002. — Вип. 3. — С. 57.
207. Щедрина Діана Саввівна // Українські архівісти: Біобібліогр. довідник. — К., 2002. — Вип. 3. — С. 232–233.
208. Пиріг Р. Післямова экс-керівника галузі // Архіви України. — 2002. — № 4/6. — С.137–140.
209. Часопис «Архіви України» очима його головних редакторів — О. Г. Мітюкова (1970–1988), Р. Я. Пирога (1998–2002) // Архіви України. — 2002. — № 4/6. — С. 124–126.
210. Перший національний парламент. // Уряд. кур'єр. — 2002. — 16 берез.
211. Архівам потрібні сховища // Уряд. кур'єр. — 2002. — 16 квіт.
212. Архіви Комуністичної партії України: формування, структура, функціонування // Нариси історії архівної справи в Україні: Навч. посібник. — К., 2002. — С. 427–442.
213. Основні напрямки архівного будівництва // Нариси історії архівної справи в Україні: Навч. посібник. — К., 2002. — С. 559–573 (у співавт.)
214. Організація роботи державних архівів // Архівознавство: Підручник. — К., 2002. — С. 133–146.
215. Історія архівної справи в Україні: Навчально-методичний комплекс дисциплін для студентів факультету міжнародних відносин Київського славістичного університету. — К., 2002. — 25 с.

2003

216. Організація М. С. Грушевським історико-регіональних досліджень (1924–1931) // Студії з архів. справи і документознавства. — К., 2003. — Т. 9. — С. 52–56.
217. Документи з історії голоду в архівосховищах України // Голод 1932—1933 років в Україні. Причини і наслідки. — К., 2003. — С. 8–26.
218. Історичні джерела вивчення людських втрат в Україні під час голодомору 1932–1933 р. // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. — К., 2003. — Вип. 7. — С. 244–249.

219. Документи ДПУ як джерело з історії голодомору 1932–1933 рр. // Голодомор 1932–1933 рр. як величезна трагедія українського народу: Матеріали Всеукр. наук. конф. — К., 2003. — С. 57–60.

220. Михайло Грушевський: проблеми створення наукової біографії вченого // Харківський історіографічний збірник. — К., 2003. — Вип. 6: Біографістика в контексті сучасних історичних та історіографічних досліджень. — С. 42–46.

221. Джерела з історії голодомору в архівосховищах України // Голод 1932–1933 рр. в Україні: причини і наслідки. — К., 2003. — С. 5–15.

222. Документи з історії голоду 1932–1933 рр. у вітчизняних архівосховищах // Укр. іст. журн. — 2003. — № 5. — С. 85–101.

223. Персоніфікуємо минуле: Микола Скрипник // Арх. України. — 2003. — № 1/3. — С. 273–277.

224. Сучасний підручник з історичного джерелознавства // Уряд. кур'єр. — 2003. — 14 трав.

2004

225. Важлива праця з минулого української історичної думки // Вісн. Кн. палати України. — 2004. — № 7. — С. 9–11.

226. Енциклопедія історії України. Том I // Уряд. кур'єр. — 2004. — 7 лип.

227. Заручник мінливої доби // Уряд. кур'єр. 2004. — 30 листоп.

228. Документи Компартії України як джерело з історії голодомору 1932–1933 рр. // Голодомор 1932–1933 років: основні дійові особи і механізми здійснення: Матеріали Другої міжнар. конф. — К., 2004. — С. 143–151.

2005

229. Катерина Михайлівна Грушевська // Зневажена Клію. — К., 2005. — С. 178–186.

230. Олександр Сергійович Грушевський // Зневажена Клію. — К., 2005. — С. 164–178.

231. Проблеми підготовки наукової біографії Михайла Грушевського // Укр. іст. журн. — № 4. — С. 178–190.

232. Ідея федералізму в державницькій концепції М. Грушевського // Студії з архів. справи та документознавства. — К., 2005. — Т. 13. — С. 188–192.

233. Життєпис Михайла Грушевського поповнюється // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. — К., 2005. — Вип. 7. — С. 217–221. — Рец. на кн.: Мельниченко В. Прапор України на Арбаті. — М.: Олма-Пресс, 2004. — 447 с.

234. Публікація джерел з історії голоду 1932–1933 років в Україні : стан, проблеми, перспективи // Голодомори в Україні : геноцид і опір. — К., 2005. — С. 179–184.

235. Проблеми підготовки наукової біографії Михайла Грушевського // Історична та літературна спадщина Михайла Грушевського: Матеріали міжрегіон. наук.-практ. конф. — К.; Бар, 2005. — С. 47–59.

236. [Рецензія] // Укр. іст. журн. — 2005. — № 5. — С. 211–212. — Рец. на кн.: Чжао Юнь-чжун. Україна: важкі кроки історії. — Шанхай, 2005. — 475 с. (кит. мовою).

2006

237. Земельна реформа П. Скоропадського: спроби проведення та причини невдачі. // Укр. іст. журн. — 2006. — № 3. — С. 688–704.

238. [Рецензія] // Укр. іст. журн. — 2006. — № 3. — С. 223–226. — Рец. на кн.: Шаповал Ю. І., Верба І. Михайло Грушевський. — К.: Альтернативи, 2005. — 352 с.

239. До 60-річчя доктора історичних наук В. Мельниченка // Укр. іст. журн. — 2006. — № 1. — С. 227–231.

240. Ідейно-політичні підстави компромісу Михайла Грушевського з більшовицькою владою // Укр. іст. журн. — 2006. — № 5. — С. 4–19.

241. Нове архівне видання // Архівознавство. Археографія, Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. — 2006. — Вип. 8. С. 306–308. — Рец. на вид.: Сумський історико-архівний журнал. Вип. 1 / Сумський держ. ун-т, Держархів Сумської обл. — Суми, 2005. — 116 с.

242. Федералізм в концепції українського державотворення Михайла Грушевського // Грушевський М. С. — державотворець,

громадський діяч, вчений, публіцист: Матеріали II Регіон. наук.-практ. конф. — Вінниця, 2006. — С. 112–120.

243. Життя Михайла Грушевського в добу гетьманату Павла Скоропадського // Український консерватизм і гетьманський рух // Вісн. Київ. нац. лінгвіст. ун-ту. — 2006. — Вип. 11/12. — С. 52–56.

244. Андрій Данилович Скаба // Інститут історії України НАН України. 1936–2006. — К., 2006. — С. 334–339.

2007

245. Проблема Холмщини у публіцистичних працях Михайла Грушевського (1905–1918 рр.) // Регіональна історія України. — К., 2007. — Вип. 1. — С. 123–132.

246. Псевдограмота Павла Скоропадського (до історії однієї політичної підробки) // Пам'ятки: Археогр. щорічник. — 2007. — Т. 7. — С. 200–208.

247. Соціально-політична база гетьманату Павла Скоропадського (квітень-грудень 1918 р.) // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 рр. — 2007. — Вип. 2. — С. 103–113.

248. Михайло Грушевський і більшовицька влада: ціна компромісу // Українська історична наука на шляху творчого поступу: Матеріали III Міжнар. наук. конгресу українських істориків, Луцьк, 17–19 трав. 2006 р. — Луцьк, 2007. — С. 358–364.

249. Феномен реєміграції Михайла Грушевського: сучасні інтерпретації // Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. — 2007. — Вип. 91/93. — С. 47–50.

250. Українська держава — спроба соціально-політичної реставрації // Україна: політична історія XX — початок XXI століття. — К., 2007. — С. 313–352.

251. Михайло Грушевський. — К., 2007. — 63 с.

252. Центральна Рада і німецьке військове командування: проблеми взаємовідносин (лютий–квітень 1918 р.) // Укр. іст. журн. — 2007. — № 2. — С. 47–63.

253. До 70-річчя професора Я. С. Калакури // Укр. іст. журн. — 2007. — № 5. — С. 227–333.

254. Архівознавство: Навчально-методичний комплекс для студентів Інституту славістики та міжнародних відносин. — К., 2007. — 35 с.

255. Життя і наукова спадщина Михайла Грушевського (1866–1934 рр.): Програма курсу та плани семінарських занять до спеціального курсу для студентів Інституту славістики та міжнародних відносин Київського славістичного університету. — К., 2007. — 15 с.

256. Передмова // Голодомор 1932–1933 років в Україні: Док. та матеріали. — К., 2007. — С. 5–34.

257. Упокорення голодом // Укр. культура. — 2007. — № 10. — С. 46–51.

258. Гетьманат Павла Скоропадського: російський чинник // Україна в революційних процесах перших десятиліть ХХ століття. — К., 2007. — С. 123–130.

259. Комуністична партія України (радянська доба) // Енциклопедія історії України. — К., 2007. — Т. 4. — С. 511–517.

260. Мої зустрічі з Олександром Мітюковим // Збірник на пошану Олександра Георгійовича Мітюкова. — К., 2007. — С. 99–108.

2008

261. Гетьманат Павла Скоропадського: між Німеччиною і Росією. — К., 2008. — 208 с.

262. Гетьманат Павла Скоропадського з погляду німецько-австрійських союзників // Укр. іст. журн. — 2008. — № 4. — С. 38–48.

263. Феномен реєміграції Михайла Грушевського: сучасні інтерпретації // Науковий збірник присвячений 125-річчю з дня народження митрополита Іларіона Огієнка. — К., 2008. — С. 234–241.

264. Яку державу будував Павло Скоропадський? // Дзеркало тижня — 2008. — 23–29 трав.

265. Українська Держава // Політичні системи для України: історичний досвід і виклики сучасності. — К., 2008. — С. 412–429.

266. Спогади гетьмана Павла Скоропадського як історичне джерело // Студії з архів. справи і документознавства. — 2008. — Т.16. — С. 57–72.

267. Земельна реформа Павла Скоропадського: німецькі впливи // Український селянин: Зб. наук. пр. — 2008. — Вип. 11. — С. 9–15.

268. Кадети в уряді Української Держави (1918 р.) // Формування та діяльність українських національних урядів періоду Української революції 1917–1921 рр.: Матеріали Всеукр. наук. конф. Кам'янець-Подільський, 6–7 груд. 2007 р. — Кам'янець-Подільський, 2008. — С. 24–32.

269. Гетьманат Павла Скоропадського і військовий білий рух // Українська революція 1917–1921 рр.: подвиг героїв Крут. Матеріали наук. читань, Ніжин, 24 січ. 2008 р. — К., 2008. — С. 17–22.

270. Гетьманат Павла Скоропадського: сутність і форма державності // Гетьманат Павла Скоропадського: історія, постаті, контрверсії: Всеукр. наук. конф., Київ, 19–20 трав. 2008 р. — К., 2008. — С. 6–12.

271. Державний переворот 29 квітня 1918 року в Україні: німецький чинник // Нове державницьке воскресіння України. — К., 2008. — С. 183–207.

272. Кадети в уряді Української Держави // Нове державницьке воскресіння України. — К., 2008. — С. 208–218.

273. «...Відтинок моєї долі» // Архіви України. — 2008. — № 1/2. — С. 83–84.

274. Голодомор 1932–1933 років в Україні: документальні публікації // Українознавство: Календар-щорічник 2008. — К., 2008. — С. 146–151.

275. Джерела з історії голодомору 1932–1933 років в Україні: археографічний сегмент // Укр. історик. — 2008. — № 3/4. — С. 176–184.

276. Пам'ятниковознавчі студії в Україні: теорія і практика // Укр. іст. журн. — 2008. — № 1. — С. 213–216.

277. Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського // Нариси історії державної служби України. — К., 2008. — С. 183–198.

278. Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського // Державна служба України в історичному контексті: Матеріали наук.-практ. конф., м. Київ, 18 листоп. 2008. — К., 2008. — С. 30–36.

279. Національний архівний фонд України. Архіви зарубіжних країн: Навч.-метод. комплекс для студ. Ін-ту славістики та міжнар. відносин Київ. славіст. ун-ту. — К., 2008. — 35 с.

2009

280. Мемуари сучасників як джерело з історії Української революції // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років. — К., 2009. — Вип. 4. — С. 31–58.

281. Політичне галичанство у рецепції гетьмана Павла Скоропадського // Соборність як чинник українського державотворення (До 90-річчя Акту злуки): Всеукр. наук. конф., Київ, 21 січ. 2009 р. — К., 2009. — С. 79–86.

282. Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського (квітень-грудень 1918 р.) // Україна ХХ століття — 2009. — Вип. 15. — С. 66–95.

283. «Моїми словами руководить бажанне захистити земську справу ...» (листи професора Костя Мацієвича до гетьмана Павла Скоропадського, вересень 1918 р.) // Арх. України. — 2009. — № 1/2. — С. 116–123.

284. Украинский гетманат 1918 года: российский фактор // Элиты России и Украины: особенности становления и взаимодействия. — М., 2009. — С. 132–139.

285. Симон Петлюра у сприйнятті гетьмана Павла Скоропадського // Укр. іст. журн. — 2009. — № 3. — С. 15–27.

286. Уроки минулого // Віче. — 2009. — № 1/2.

287. Іван Федорович Курас — архівіст // Історична і політична наука та суспільна практика. — К., 2009. — С. 78–87.

288. Симон Петлюра у сприйнятті гетьмана Павла Скоропадського // Симон Петлюра в історії і національній пам'яті: Матеріали Всеукр. наук. конф., 20–22 трав. 2009 р. — К., 2009. — С. 29–40.

289. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: сучасний археографічний сегмент // Кам'янець-Подільський — остання столиця Української Народної Республіки: Матеріали

Всеукр. наук. конф., 6–7 жовт. 2009 р. — Кам'янець-Подільський, 2009. — С. 21–26.

290. Мельниченко Володимир Юхимович // Енциклопедія історії України. — К., 2009. — Т. 6. — С. 601.

291. Міжнародна рада архівів // Енциклопедія історії України. — К. 2009. — Т. 6. — С. 707–708 (у співав.)

292. Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського // Історія державної служби в Україні. У п'яти томах. — К., 2009. — Т. 1. — С. 449–474.

293. Джерела з історії голодомору 1932–1933 років в Україні: археографічний сегмент // Голодомор 1932–1933 років в Україні: причини, демографічні наслідки, правова оцінка. — К., 2009. — С. 123–129.

2010

294. Белый кентавр «українського казачества» — до проблеми міфологізації образу гетьмана П. Скоропадського // Укр. іст. журн. — 2010. — № 6. — С. 136–143.

295. Гетьманат Павла Скоропадського і російський монархічний рух в Україні (квітень–грудень 1918 р.) // Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років. — 2010. — Вип. 5. — С. 177–206.

296. Особливості законотворення в Українській гетьманській державі (квітень–грудень 1918 р.) // Арх. України. — 2010. — № 1. — С. 45–53.

297. Фундаментальне видання «Крути. Січень 1918 року». // Арх. України. — 2010. — № 1. — С. 312–315.

298. Відлуння старого міфу: чи був майор Гассе Великим герцогом Гессенським? // Студії з архів. справи та документознавства. — 2010. — Т. 18. — С. 137–142.

299. [Рецензія] // Пам'ятки: Археогр. щорічник. — 2010. — Т. 11. — С. 317–319. — Рец. на кн.: Лободаєв В. Революційна стихія. Вільнокозачий рух в Україні 1917–1918 рр. — К.: Темпора, 2010. — 672 с.

300. Українська гетьманська держава: особливості законотворення // Історія українського парламентаризму. — К., 2010. — С. 319–328.

301. Гетьманська держава 1918 року: роздвоєна лояльність правлячої еліти // Україна крізь віки: Зб. наук. пр. на пошану академіка НАН України, професора Валерія Смоля. — К., 2010. — С. 744–752.

302. «Крути. Січень 1918 року» — данина шани лицарям Української революції // Крути. Січень 1918 року: док., матеріали, дослідження, кіносценарій / Упоряд. Я. Гаврилюк. — Вид. друге, випр. і допов. — К., 2010. — С. 846–847.

2011

303. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: архівний сегмент // Арх. України. — 2011. — № 1. — С. 108–121.

304. Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: періодична преса // Арх. України. — 2011. — № 2. — С. 66–78.

305. Економічна програма гетьманату Павла Скоропадського. В кн. : Економічна історія України. — К., 2011. — С. 107–115.

306. Українська гетьманська держава 1918 року: Іст. нариси. — К., 2011.

НАУКОВЕ РЕДАГУВАННЯ, УПОРЯДКУВАННЯ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ

1989

1. Про минуле — заради майбутнього. — К., 1989. — 408 с. (член ред.)

1990

2. Маршрутами історії. — К., 1990. — 665 с. (член ред.)
3. Сторінки історії Компартії України: запитання і відповіді. — К., 1990. — 485 с. (член ред.)
4. Голод 1932–1933 років на Україні: очима істориків, мовою документів. — К., 1990. — 605 с. (кер. кол. упоряд.).

1991

5. Второй съезд КП(б)У. 17–22 октября 1918 г.: Протоколы. — К., 1991. — 241 с. (сост.).

1994

6. Національні відносини в Україні у ХХ ст.: Зб. док. і матеріалів. — К., 1994. — 560 с. (член ред.).
7. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. № 1. — 1994. — 240 с. (член ред.).

1995

8. Голод в Україні 1946–1947 років // Укр. іст. журн. — 1995. — № 6. — С. 115–123. (упоряд.).
9. Літопис УПА. Видання головного командування УПА. Нова серія. Т. 1. — К.; Торонто, 1995. — 482 с. (член ред. ради).
10. Скоропадський П. Спогади. — К.; Філадельфія, 1995. — 493 с. (член ред., упоряд.).
11. Чорнобиль: проблеми здоров'я населення: Зб. док. і матеріалів. У 2-х кн. — К., 1995. — Кн. 1. — 260 с.; Кн. 2. — 240 с. (член ред.)
12. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. № 1/2 (2/3). — 1995. — 476 с. (член ред.)

1996

13. Голод в Україні 1946-1947 років // Укр. іст. журн. — 1996. — № 1. — С. 129–142; № 2. — С. 116–132. (упоряд.)

14. У лещатах тоталітаризму: перше двадцятиріччя Інституту історії НАН України (1936–1956): Зб. док. і матеріалів: У 2-х ч. / Упоряд.: Р. Я. Пиріг (кер.), Т. Т. Гриценко, В. М. Мазур, О. С. Рубльов. — 1996. — Ч. 1: 1936–1944. — 146 с.; Ч. 2: 1944–1956. — 247 с.

15. Голод в Україні 1946–1947: Док. і матеріали. — К.; Нью-Йорк, 1996. — 376 с. (член ред., упоряд.).

16. Студії з архівної справи і документознавства. Т. 1. — 1996. — 165 с. (член ред.).

17. Чорнобильська трагедія: Док. і матеріали. — К., 1996. — 783 с. (член ред.).

1997

18. Михайло Грушевський: між історією та політикою (1920–1930-ті роки): Зб. док. і матеріалів. Упоряд.: Р. Я. Пиріг (кер.), Т. Т. Гриценко, О. С. Рубльов, А. А. Соловйова. — К., 1997. — 183 с.

19. Студії з архівної справи і документознавства. Т. 2. — 1997. — 159 с. (член ред.).

20. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. № 1/2 (4/5). — 1997. — 440 с. (член ред.).

1998

21. Архів Коша Нової Запорозької Січі: Корпус док., 1734–1775. Т. 1. — К., 1998. — 696 с. (член ред.).

22. Архівістика: Термінолог. словник / Авт.-упоряд.: К. Є. Новохатський, К. Т. Селіверстова та ін. — К., 1998. — 106 с. (член ред.).

23. Архівно-слідчі справи репресованих: науково-методичні аспекти використання: Зб. наук. пр. — К., 1998. — 161 с. — (голова ред.).

24. Архіви України: Наук.-практ. журн. — 1998. — № 1–6. (голов. ред.).

25. Польське підпілля 1939–1941. Т. 1: Львів–Коломия–Стрий–Золочів. — Варшава; К., 1998. — 1040 с. (член ред.).

26. Архівознавство: Підруч. для студ. вищ. навч. закладів України. — К., 1998. — 316 с. (член ред.).

27. Войцехівська І. Н. Академік Володимир Іконников: життєпис та бібліографія. — К., 1998. — 132 с. (Архівні та бібліографічні джерела української історичної думки; Вип. 2) (член ред.).

28. Збірник на пошану Семена Даниловича Пількевича. — К., 1998. — 114 с. — Історія архівної справи: спогади, дослідження, джерела; Вип. 1 (член ред.).

29. Ляхоцький В. П. Іван Огієнко (митрополит Іларіон): покажчик архівних джерел. — К., 1998. — 80 с. Архівні та бібліографічні джерела української історичної думки; Вип. 1 (член ред.).

30. Студії з архівної справ і документознавства. Т. 3. — 1998. — 200 с. (член ред.).

31. 3 архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. — 1998. — № 1/2 (6/7). — 432 с.; № 3/4 (8/9). — 388 с. (член ред.).

1999

32. Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. Вип. 1: Архів і особа. — К., 1999. — 328 с. (голов. ред.).

33. Студії з архівної справ і документознавства. Т. 4.— 1999. — 264 с. (член ред.).

34. Батюк А. А., Бутич М. І. Архіви України: бібліогр. покажч. змісту, 1947–1970 рр. — К., 1999. — 188 с. — Архівні та бібліографічні джерела української історичної думки; Вип. 3 (член ред.).

35. Наріжний С. Українська еміграція: Культурна праця української еміграції, 1919–1939. — К., 1999. — 272 с. (член ред.).

36. Українські архівісти : бібліографічний довідник: У 3-х вип. Вип. 1: (XIX ст. — 1930-ті рр.) / Упоряд.: О. М. Коваль, І. Б. Матяш, В. С. Шандра. — К., 1999. — 368 с. (член ред.).

37. Архіви України: Наук.-практ. журн. — 1999. — № 1–6. (голов. ред.).

38. Український археографічний щоденник. Вип. 3/4. — 1999. — 751 с. (член ред.).

39. Літопис УПА. Волинь і Полісся: УПА в запіллі. 1943–1944: Док. і матеріали. Т. 2. — К. ; Торонто, 1999. — 724 с. (член ред.).

40. Спеціальні галузі історичної науки: Зб. на пошану Марка Якимовича Варшавчика. — К., 1999. — 212 с. (член ред.).

41. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. № 1/2 (10/11). — 1999. — 510 с. (член ред.).

2000

42. Архів Коша Нової Запорозької Січі: Корпус док., 1734–1775. Т. 2. — К., 2000. — 750 с. (член ред.).

43. Архівні установи України: Довідник. — К., 2000. — 260 с. (співгол. ред.)

44. Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. Вип. 2: Архівознавчі читання. — К., 2000. — 280 с. (голов. ред.).

45. Безсмертя: Книга пам'яті України, 1941–1945. — К., 2000. — 944 с. (член ред.).

46. Довідник про табори, тюрми та гетто на окупованій території України (1941–1944). — К., 2000. — 304 с. (член ред.).

47. Вісник Державного комітету архівів. — 2000 — Вип. 1. січень–березень. — 67 с.; Вип.2. квітень — червень. — 88 с.; — Вип. 3. липень — вересень. — 112 с.; — Вип.4. жовтень — грудень. — 98 с. (голова ред.)

48. Маликова Г. Л., Сапожников И. В. А. Рябинин-Скляревский: Материалы к биографии. — Одесса, 2000. — Т. 1. — 222 с. — Труды Гос. арх. Одес. обл.; Т. 1. (член ред.).

49. Матяш І. Б. Архівна наука і освіта в Україні 1920–1930-х років. — К., 2000. — 590 с. (відп. ред.).

50. Михайло Рубач: архівіст, історик, педагог. — К., 2000. — 210 с. — Історія архівної справи: спогади, дослідження, джерела; Вип. 3 (член ред.).

51. Польща та Україна у тридцятих-сорокових роках ХХ століття. Невідомі документи з архівів спеціальних служб. Т. 2: Переселення поляків та українців, 1944–1946 / Гол. наук. ред.:

Є. Тухольський, Ю. Шаповал. — Варшава; К., 2000. — 1007 с. (член ред.).

52. Греки Одессы: Именной указатель по метрическим книгам Одесской Греческой Святотроицкой церкви. — Одесса, 2000. — 364 с. — Труды Гос. арх. Одес. обл.; Т. 2. (член ред.).

53. Студії з архівної справ і документознавства. Т. 6. — 2000. — 164 с. (член ред.).

54. Архіви України: Наук.-практ. журн. — 2000. — № 1–3. — 234 с. (голов. ред.).

55. Верба І. Життя і творчість Н. Д. Полонської-Василенко (1884–1973). — К., 2000. — 340 с. (рец.).

56. Литвин С. Симон Петлюра в 1917–1926 роках.: Історіографія та джерела. — К., 2000. — 462 с. (рец.).

57. Сумщина від давнини до сьогодення: Наук. довідник. — Суми, 2000. — 142 с. (рец.).

58. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. — 2000. — № 1 (12). — 264 с.; № 2/4 (13/15). — 552 с. (член ред.)

2001

59. Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. Вип. 3: Джерелознавчі дисципліни. — К., 2001. — 575 с. (голов. ред.).

60. Літопис УПА. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: директивні документи ЦК Компартії України. 1943–1959. Т. 3. — К.; Торонто, 2001. — 647 с. (член ред. ради).

61. Пам'ятки: [археогр. щорічник]. Т. 2: Епістолярна спадщина Івана Огієнка (митрополита Іларіона) (1907–1968) / упоряд.: В. П. Ляхоцький, Н. П. Московченко, І. М. Преловська. — К., 2001. — 477 с. (член ред.).

62. Поховання німецьких військовополонених часів Другої Світової війни на території України: Зб. док. / Упоряд. В. Левикін. — К., 2002. — 102 с. — (Архівні та бібліографічні джерела української історичної думки; Вип. 6); (Некрополістика в Україні; Вип. 2(7)). (член ред.).

63. Україна партизанська 1941–1945 рр. Партизанські формування та органи керівництва ними: Наук.-довід. вид. — К., 2001. — 186 с. (член ред.).

64. 3 архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КДБ. — 2001. — № 1 (16). — 412 с.; № 2 (17) (член ред.).
65. Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. Вип. 3: Джерелознавчі дисципліни. — 2001. — 574 с. (голов. ред.).
66. Архів. Документ. Історія. Сучасність. — Одеса, 2001. — 381 с. — Праці Держ. Арх. Одес. обл.; Т. IV. (голова ред.).
67. Державний архів Чернігівської області: Путівник. Т. 1. — Чернігів, 2001. — 600 с. (голова ред.).
68. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 7. — 2001. — 152 с. (член ред.).
69. Архіви України: Наук.-практ. журн. — 2001. — № 1–2. — 150 с.; № 3. — 138 с.; № 4/5. — 200 с. (голов. ред.).
70. Вісник Державного комітету архівів України. — 2001. — Вип. 1 (5). — 146 с.; Вип. 2/3 (6/7). — 236 с.; Вип. 4 (8). — 185 с. (голова ред.).
71. Центральний державний архів громадських об'єднань України: Путівник. — К., 2001. — 496 с. (голова ред.).
72. Проблеми архівознавства і джерелознавства: Зб. наук. пр. до 90-річчя від дня народження проф. В. І. Стрельського. — К., 2001. — 416 с. (член ред.).

2002

73. Вісник Державного комітету архівів України. — 2002. — Вип. 1 (9). — 142 с.; Вип. 2 (10). — 275 с. (голова ред.).
74. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 8. — К., 2002. — 296 с. (член ред.).
75. Універсали Івана Мазепи. 1687–1709. — К.; Львів, 2002. — 757 с. (член ред.).
76. Архівіст: Ювіл. зб. — К., 2002. — 192 с. — Історія архівної справи: спогади, дослідження, джерела; Вип. 5 (член ред.).
77. Літопис УПА. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: Інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС–МВС, МДБ–КДБ: Док. і матеріали 1943–1959. Т. 4, кн. 1: 1943–1945. — К.; Торонто, 2002. — 598 с. (член ред. ради).
78. Українські архівісти: Біобібліогр. довідник. Вип. 2: 1940–1960-ті рр. — К., 2002. — 253 с. (член ред.).

79. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 1: Серія: Суспільно-політичні твори (1894–1907). — 590 с. (член гол. ред.)

80. Харківський історіографічний збірник. Вип. 5: Проблеми періодизації історії та історіографічного процесу. — Х., 2002. — 168 с. (член ред.)

81. Третій з'їзд Комуністичної партії (більшовиків) України. 1–6 березня 1919 року. — К., 2002. — 255 с. (уклад.)

82. Державний архів Сумської області: Путівник. Т. 1. — Суми; К., 2002. — 320 с. (голова ред.)

83. Архіви України: Наук.-практ. журн. — 2002. — № 1/3. — 298 с.; № 4/6. — 256 с. (головн. ред.)

84. Маликова Г. Из-под завесы тайны. — Одесса, 2002. — 380 с. — Труды Гос. арх. Одес. обл.; Т. 5 (голова ред.)

85. Руська (Волинська) метрика. Регести документів Коронної канцелярії для українських земель (Волинське, Київське, Брацлавське, Чернігівське воєводства). 1569–1673. — К., 2002. — 983 с. (член ред. ради)

86. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. — 2002. — № 1 (18). — 388 с.; № 2 (19). — 424 с. (член ред.)

2003

87. Харківський історіографічний збірник. Вип. 6: Біографістика в контексті сучасних історичних та історіографічних досліджень. — Х., 2003. — 192 с. (член ред.)

88. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 5: Серія: Історичні студії та розвідки (1888–1996). — Львів, 2003. — 590 с. (член гол. ред.)

89. Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років. — К., 2002. — 296 с. (член ред.)

90. Український національний визвольний рух. Березень–листопад 1917 року: Док. і матеріали. — К., 2003. — 1021 с. (член ред.)

91. Хрестоматія з архівознавства / Упоряд.: Г. Боряк, І. Матяш, Р. Пиріг. — К., 2003. — 408 с.

92. Трускавець: Краєзн. бібліогр. покажч. — К., 2003. — 338 с. — Архівні та бібліографічні джерела української історичної думки; Вип. 9 (член ред.)

93. Літопис УПА. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: Інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС — МВС, МДБ — КДБ: Док. і матеріали 1943–1959. Т. 7, кн. 4. — К.; Торонто, 2003. — 718 с. (член ред. ради).

94. Літопис УПА. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: Інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС–МВС, МДБ–КДБ: Документи і матеріали 1943–1959. Т. 5, кн. 2: 1946–1947. — К.; Торонто, 2003. — 576 с. (член ред. ради).

95. Літопис УПА. Боротьба проти УПА і націоналістичного підпілля: Інформаційні документи ЦК КП(б)У, обкомів партії, НКВС–МВС, МДБ–КДБ. Документи і матеріали 1943–1959. Т. 6, кн. 3: 1948. — К., 2003. — 514 с. (член ред. ради).

96. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 9. — К., 2003. — 202 с. (член ред.).

97. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 10. — К., 2003. — 248 с.

98. Українські архівісти: Біобібліогр. довідник. Вип. 3: 1970–1990-і роки. — К., 2003. — 283 с. (член ред.).

99. Архів Коша Нової Запорозької Січі: Корпус док., 1734–1775. Т. 3. — К., 2003. — 951 с. (член ред.).

100. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. — 2003. — № 1 (20). — 468 с.; № 2 (21). — 508 с. (член ред.).

101. Голод 1932–1933 років в Україні. Причини і наслідки. — К., 2003. — 886 с. (член ред. ради).

2004

102. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 11. — К., 2004. — 278 с. (член ред.).

103. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 12. — К., 2004. — 278 с. (член ред.).

104. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 6: Серія: Історичні студії та розвідки (1895–1900). — Львів, 2004. — 696 с. (член гол. ред.)

105. Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства: До 10-річчя заснування (1994–2004):

Бібліогр. покажчик. — К., 2004. — 124 с. — Архівні та бібліографічні джерела української історичної думки; Вип. 11 (член ред.).

106. За сценарієм ДПУ (Кримінальна справа «Українська революційно-демократична спілка»: Док. і матеріали. — К., 2004. — 452 с. (наук. ред.).

107. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. № 1/2 (22/23). — 2004. — 450 с. (член ред.)

108. Національні процеси на Кіровоградщині у 20-ті рр. ХХ ст.: 36. док. і матеріалів. — Кіровоград, 2004. — 286 с. (рец.)

109. Притуляк П. Україна і Брестський мир: від підписання до виконання. — К., 2004. — 216 с. (рец.)

110. Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики: 36. наук. пр. Чис. 11. У 2 ч. — К., 2004. — 246 с. (рец.)

2005

111. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 13. — К., 2005. — 240 с. (член ред.).

112. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 7: Серія: Історичні студії та розвідки (1900–1906). — Львів, 2005. — 776 с. (член голов. ред.).

113. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 3: Серія: Суспільно-політичні твори (1907 — березень 1917). — 774 с. (член голов. ред.).

114. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 2: Серія: Суспільно-політичні твори (1907–1914). — 678 с. (член гол. ред.)

115. Пам'ятки: Археогр. щорічник. Т. 5. — 2005. — 282 с. (член ред.).

116. Літопис УПА. Волинь, Полісся, Поділля: УПА та запілля 1944–1946: Док. та матеріали. Т. 8. — К.; Торонто, 2005. — 1334 с. (член ред. ради)

117. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. — 2005. — № 1/2 (24/25). — 345 с. (член ред.).

2006

118. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 14. — 2006. — 132 с. (член ред.)

119. Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. Вип. 8. — 2006. — 243 с. (член ред.).

120. Директорія, Рада Народних Міністрів Української Народної Республіки. 1918–1920: Док. і матеріали. У 2 т. — К., 2006. — Т. 1. — 686 с.; Т. 2. — 742 с. (член ред.).

121. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. №1/2 (26/27). — 2006. — 337 с. (член ред.).

2007

122. Голодомор 1932–1933 років в Україні: Док. і матеріали. — К., 2007. — 1128 с. (упоряд.).

123. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 4, кн. 1: Серія: Суспільно-політичні твори (березень 1917 — квітень 1918). — Львів, 2007. — 432 с. (член голов. ред.).

124. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 8: Серія: Історичні студії та розвідки (1906–1916). — Львів, 2007. — 776 с. (член гол. ред.).

125. Літопис УПА. Боротьба проти повстанського руху і націоналістичного підпілля: протоколи допитів заарештованих радянськими органами безпеки керівників ОУН і УПА. 1944–1945. Т. 9. — К.; Торонто, 2007. — 912 с. (член ред. ради).

126. Пам'ятки: Археогр. щорічник. Т. 7. — 2007. — 450 с. (член ред.).

127. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 15. — 2007. — 231 с. (член ред.).

128. Видання державних архівних установ України. 1991–2006: Бібліогр. покажчик. — К., 2007. — 158 с. — (Архівні та бібліографічні джерела української історичної думки; Вип. 13).

129. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. — 2007. — № 1 (28). — 256 с.; № 2 (29). — 296 с. (член ред.).

130. Українські архівісти: Біобібліогр. довідник. — К., 2007. — 750 с. (рец.).

131. Розсекречена пам'ять. Голодомор 1932–1933 років в Україні в документах ГПУ–НКВС. — К., 2007. — 321 с. (рец.).

132. Науково-історичні читання, присвячені 140-річчю з дня народження М. С. Грушевського. — Ніжин, 2007. — 152 с. (рец.).

2008

133. Holodomor of 1932–1933 in Ukraine / Dokumenty and Compiled by Prof. Ruslan Purih. — К., 2008. — 138 р. (упоряд.).
134. Тельвак В. Творча спадщина Михайла Грушевського в оцінках сучасників (кінець ХІХ — 30-ті роки ХХ століття). — К.; Дрогобич, 2008. — 493 с. (наук. ред.).
135. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 8: Серія: Літературно-критичні твори (1883–1931). — Львів, 2008. — 754 с. (член гол. ред.).
136. Українська архівна енциклопедія. — К., 2008. — 880 с. (член ред.).
137. Нове державницьке воскресіння України. До 90-річчя проголошення УНР. — К., 2008. — 680 с. (член ред.).
138. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 16. — 2008. — 152 с. (член ред.).
139. Пам'ятки: Археогр. щорічник. Вип. 9. — 2008. — 247 с. (член ред.).
140. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. № 1/2 (30/31). — 2008. — 512 с. (член ред.).

2009

141. Соборність як чинник українського державотворення (До 90-річчя Акту злуки): Всеукр. наук. конф., Київ, 21 січ. 2009 р. — К., 2009. — 229 с. (відп. ред.)
142. Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років. Вип. 4. — К., 2009. — 276 с. (відп. ред.).
143. Михайло Грушевський. Твори у 50 т. Т. 9: Серія: Історичні студії та розвідки (1917–1923). — Львів, 2009. — 592 с. (член гол. ред.).
144. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 17. — 2009. — 180 с. (член ред.).
145. Пам'ятки: Археогр. щорічник. Вип. 8. — 2009. — 234 с. (член ред.).
146. З архівів ВУЧК–ГПУ–НКВД–КГБ. — 2009. — № 1 (32). — 304 с.; № 2 (33). — 488 с. (член ред.).

2010

147. Проблеми вивчення історії Української революції 1917–1921 років. Вип. 5. — К., 2010. — 339 с. (гол. ред.).

148. Устименко В. Етнонаціональна політика як фактор державотворення в Україні (1917–1920). — К., 2010. — 142 с. (відп. ред.).

149. Студії з архівної справи та документознавства. Т. 18. — 2010. — 210 с. (член ред.).

150. Пам'ятки: Археогр. щорічник. Вип. 9. — 2010. — 326 с. (член ред.).

151. Історія української дипломатії: перші кроки на міжнародній арені (1917–1924 рр.): Док. і матеріали. — К., 2010. — 592 с. (рец.).

152. Горак В. Українська гетьманська держава 1918 року у світлі споминів її сучасників. — К., 2010. — 200 с. (рец.).

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ПРАЦЬ

- А.С. Бубнов: (До 100-річчя з дня народження) 19
Автобіографія М. О. Скрипника 21
Агатангел Крымский: трагический финал судьбы ученого 27
Актуальні проблеми сучасного вітчизняного грушевсько-
знавства 26
Ангола за шкільною партою 19
Андрій Данилович Скаба 34
Арешт Михайла Грушевського 23
Архивное строительство в Украине: современные тенденции,
проблемы перспективы 30
Архивы Компартии Украины: проблемы интеграции в
систему государственной архивной службы 27
Архів першого секретаря ЦК КП(б)У: проблеми реституції 26
Архівам потрібні сховища 31
Архівіст, учений, педагог 30
Архіви Комуністичної партії України: формування,
структура, функціонування 31
Архівне будівництво в Україні: проблеми наукового забез-
печення 27
Архівні джерела про голод 1946–1947 років в Україні 29
Архівні документи — джерела історії 26
Архівно-слідчі справи репресованих як історичне джерело:
науково-методичні аспекти використання 29
Архівознавство. Підручник 35
Афганістан — к свету знаній 18
Африка: на пути духовного раскрепощения 19
Белый кентавр «украинского козачества» — до проблеми
міфологізації образу гетьмана П. Скоропадського 38

Більшовицьке підпілля на Україні в 1918 році 18
Бойовий загін лєнінської партії 21
Боротьбисти 20
Бубнов А. С. 21
Был ли Сталин членом ЦК КП(б) Украины? 22
В ім'я миру на землі 19
В об'єктиві — Троцький 23
В Союзі Радянським щастя знайшла 16
В чем причина голода на Украине в 1930-х гг. 22
В. М. Молотов на Україні: сторінки політичної біографії 22
В. М. Молотов на Україні 22
Важлива праця з минулого української історичної думки 32
Василь Стус: листи із слідчого ізолятора 24
Великий почин продовжимо! 16
Видобута з архівів КДБ 24
Виконавче бюро ЦК КП(б)У 20
Вилучені документи Микити Хрущова 27
Випробуваний загін лєнінської партії: до 70-річчя I з'їзду
КП(б)У 21
Відкриваючи цековські архіви: трагедія Чорнобиля. Хроніка
подій в документах 25
Відлуння старого міфу: чи був майор Гассе Великим герцо-
гом Гессенським? 38
«...Відтинок моєї долі» 36
Вірність соціалістичному виборові 22
Вітчизняне грушевськознавство: проблеми становлення 28
Вклад в развитие сотрудничества 18
Вони були першими 21
Впевнена хода революції 19
Выполняя интернациональный долг 18
Гетьман Української держави Павло Скоропадський 27

- Гетьманат Павла Скоропадського з погляду німецько-австрійських союзників 35
- Гетьманат Павла Скоропадського і військовий білий рух 36
- Гетьманат Павла Скоропадського і російський монархічний рух в Україні (квітень–грудень 1918 р.) 38
- Гетьманат Павла Скоропадського: між Німеччиною і Росією 35
- Гетьманат Павла Скоропадського: російський чинник 35
- Гетьманат Павла Скоропадського: сутність і форма державності 36
- Гетьманство Павла Скоропадського: сутність державності 25
- Гетьманська держава 1918 року: роздвоєна лояльність правлячої еліти 39
- «Глубоко верю в подъем нашей отрасли» 30
- Голодомор 1932–1933 років в Україні: документальні публікації 36
- Голодомор 1932–1933 років на Київщині: свідчать документи 25
- Голодомор–33: повернення правди 22
- Гриценко Тетяна Тимофіївна 31
- Група «демократичного централізму» 20
- Грушевськіана у фондах архіву [ЦДАГО України] 28
- Грушевськознавство: стан та перспективи розвитку 28
- Два приїзди Молотова на Україну 22
- «Дело» Вильгельма Габсбурга 28
- Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського (квітень-грудень 1918 р.) 37
- Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського // Історія державної служби в Україні 38
- Державна служба Гетьманату Павла Скоропадського // Нариси історії державної служби України 36
- Державний переворот 29 квітня 1918 року в Україні: німецький чинник 36

Деякі питання утворення КП(б)У у висвітленні радянської історіографії (1918- середина 1930-х рр.) 17

Джерела з історії голодомору 1932-1933 років в Україні: археографічний сегмент 36, 38

Джерела з історії голодомору в архівосховищах України 32

Джерела з історії Української революції 1917–1921 років: архівний сегмент 39

Джерела з історії Української революції 1917-1921 років: сучасний археографічний сегмент 37

Джерельна база досліджень історії голодоморів в Україні 26

Дискусія про архіви 22

Діяльність ЦК КП(б)У першого обрання (липень-жовтень 1918 р.) 21, 22

До 60-річчя доктора історичних наук В. Мельниченка 33

До 70-річчя професора Я.С.Калакури 34

До історії міжнаціональних процесів на Україні 23

До острова Діксон 16

До питання про організаційне зміцнення більшовицького підпілля на Україні (липень–жовтень 1918 р.) 17

До світла знань 18

До учасників конференції : вступне слово 29

Добрая память 18

Документальна спадщина Компартії України: проблеми інтеграції в систему державної архівної служби 28

Документи «Окремої папки» ЦК КП(б)У як історичне джерело 29

Документи вищого державно-політичного керівництва УСРР як джерело з історії західноукраїнських земель 1944–1953 рр. 28

Документи ДПУ як джерело з історії голодомору 1932–1933 рр. 32

Документи з історії голоду 1932–1933 рр. у вітчизняних архівосховищах 32

- Документи з історії голоду в архівосховищах України 31
- Документи звияжних літ 17
- Документи Компартії України як джерело з історії голодомору 1932–1933 рр. 32
- Доля брата М. С. Грушевського 25
- Донецько-Криворізький підпільний обласний комітет КП(б)У 20
- Економічна політика гетьманату Павла Скоропадського 39
- Енциклопедія історії України. Том I 32
- Життєпис Михайла Грушевського поповнюється 33
- Життя і діяльність М. С. Грушевського у контексті ідеологічної боротьби в Україні (1920–1930-ті рр.). 26
- Життя і наукова спадщина Михайла Грушевського (1866–1934 рр.). Програма курсу та плани семінарських занять до спеціального курсу для студентів Інституту славістики та міжнародних відносин Київського славістичного університету 35
- Життя Михайла Грушевського в добу гетьманату Павла Скоропадського 34
- Життя Михайла Грушевського: Останнє десятиліття (1924–1934) 26
- З епістолярної спадщини Дмитра Дорошенка: листи до Євгена Вирового 28
- З історії боротьби більшовицьких організацій України за чистоту і згуртованість своїх лав напередодні III з'їзду КП(б)У 18
- З історії Державного політичного управління України 24
- З історії створення на Україні груп співчуваючих партії (січень–лютий 1919р.) 18
- З матеріалів «Окремої папки»: Документи вищого політичного керівництва України 27
- З молодим завзяттям 16
- З роду Грушевських. Історик Сергій Шамрай 24
- Закордонні бюро ЦК КП(б)У 20
- Заповітам Ілліча вірні 16

- Заручник мінливої доби 32
- Збережемо архівно-документальну спадщину українського народу 29
- Звітує комсомол 16
- Згуртовується молодь світу 18
- Земельна реформа П. Скоропадського: спроби проведення та причини невдачі 33
- Земельна реформа Павла Скоропадського: німецькі впливи 36
- Знати нашу історію 22
- Іван Федорович Курас — архівіст 37
- Ідейно-політичні підстави компромісу Михайла Грушевського з більшовицькою владою 33
- Ідея федералізму в державницькій концепції М. Грушевського 33
- Ілюзії, що переросли час. Невідомі листи Володимира Винниченка 26
- Імені 50-річчя ВЛКСМ 16
- Інформаційно-довідкова система справ репресованих у Центральному державному архіві громадських об'єднань України: етапи розробки 28
- Історики республіки — ювілею Жовтня 20
- Історичні джерела вивчення людських втрат в Україні під час голодомору 1932–1933 р. 31
- Історія архівної справи в Україні. Навчально-методичний комплекс дисциплін для студентів факультету міжнародних відносин Київського славістичного університету 31
- Кадети в уряді Української Держави (1918 р) 36
- Кадети в уряді Української Держави 36
- Как погиб председатель Совнаркома Украинской ССР П. П. Любченко? 22
- Катерина Грушевська: епілог долі 24
- Катерина Михайлівна Грушевська 32

- Колективізація і голод на Україні. 1929–1933 26
- Комуністична партія України (радянська доба) 35
- Короткий термінологічний словник для студентів, що вивчають курс «Зарубіжна культура» 27
- Крепнут связи 18
- Крок на міжнародну арену. Відновлення наркомату закордонних справ УРСР у 1944 р. 24
- Кроки єднання: добірка документів 27
- «Крути. Січень 1918 року» — данина шани лицарям Української революції 39
- Лекції з курсу «Зарубіжна культура» для заочної форми навчання 29
- Лист до редакції 25
- Лист М. Грушевського до голови Ради Народних комісарів УСРР Х. Г. Раковського 25
- Лист М. С. Грушевського до секретаря ЦК КП(б)У С. В. Косіора 25
- Листування Микити Хрущова з питань евакуації українського і польського населення за Люблінською угодою 1944 р. 29
- Лободаєв В. Революційна стихія. Вільнокозачий рух в Україні 1917–1918 рр. 38
- М. С. Грушевський: Коротка хроніка життя та діяльності 28
- М. С. Грушевський: між історією і політикою (1924–1930р.) 24
- Мастера историографии: Михаил Сергеевич Грушевский (1866–1934) 30
- Мельниченко Володимир Юхимович 38
- Мемуари сучасників як джерело з історії Української революції 37
- Методичні поради і плани семінарських занять з історії України та української культури 27
- Методичні поради і плани семінарських занять з історії України: Посібник 24

- «... Ми не можемо відмовлятися від самостійних посольств» 26
- Ми прагнемо цілковитої згоди: невідомий лист М. С. Грушевського 24
- Микола Скрипник: хроніка загибелі 25
- Михайло Грушевський: Проблеми створення наукової біографії вченого 32
- Михайло Грушевський і більшовицька влада: ціна компромісу 34
- Михайло Грушевський 34
- Михайло Грушевський: сторінки біографії (1924–1934 рр.) 24
- Міжнародна рада архівів 38
- Міжнародний симпозіум Голодомор-33 22
- Мої зустрічі з Олександром Мітюковим 35
- Молотов В'ячеслав Михайлович 24
- Молотов на Україні 22
- «Моїми словами руководить бажання захистити земську справу ...» (листи професора Костя Мацієвича до гетьмана Павла Скоропадського, вересень 1918 р.) 37
- На вирішальному етапі 16
- На користь співробітництва 16
- На ленинских идейно-политических и организационных принципах 21
- Надії чорного континенту 19
- Найпрестижніший європейський вуз 30
- Нариси історії архівної справи в Україні. Навчальний посібник 31
- Наслідки тоталітаризму початку 1930-х років на Київщині 26
- Наша спільна, кровна справа 16
- Невичерпний арсенал революційної думки 20
- Невідомий лист М. С. Грушевського 22
- Некоторые вопросы партийного строительства на Украине 1918–1920 гг. 19

- Нове архівне видання 33
- Облік померлих не вівся 22
- Образование компартий советских национальных республик — закономерность послеоктябрьского развития партии 21
- Обрані вперше 22
- Олександр Сергійович Грушевський 32
- Организационно-политическое укрепление КП(б)У (октябрь 1918 — март 1919 годов) 21
- Організаційне бюро ЦК КП(б)У 20
- Організація М. С. Грушевським історико-регіональних досліджень (1924–1931) 31
- Організація роботи архівів. Архівознавство: Підр. для студ. вищ. нав. закладів України 25
- Особливості законотворення в Українській гетьманській державі (квітень–грудень 1918 р.) 38
- Оцінка громадянської зрілості: Про організацію громадсько-політичної практики 16
- Павло Скоропадський: штрихи до політичного портрета 25
- Пам'ятнознавчі студії в Україні: теорія і практика 36
- Партизанський рух в роки Великої Вітчизняної війни (1941–1945): Анот. покажч. фондів ЦДАГО України 27
- Партийное строительство на Украине в период восстановления и упрочения Советской власти (октябрь 1918 — февраль 1919 гг.) 17
- Партийное строительство на Украине, июль 1918 — февр. 1919 гг.: Дис... канд. ист. наук 17
- Партійне будівництво 20
- Партійне будівництво на Україні (жовтень 1918 — лютий 1919 рр.) 17
- Партія єднала у труді і борні 19
- Передмова 30
- Передмова // Голодомор 1932–1933 років в Україні 35

Передусім признання нашої незалежності: Невідомий лист
М. С. Грушевського 28

Перереєстрація членів КП(б)У 20

Персоніфікуємо минуле : Микола Скрипник 32

Перша річниця 18

Перший національний парламент 31

Перші кроки української дипломатії 25

Пиріг Р. Післямова экс-керівника галузі 31

Питома вага соціальної практики 16

Плодотворное сотрудничество 19

По-братерськи 19

Повернення культурних цінностей: роль архівів у їх пошуку 28

Повернення Михайла Грушевського 25

Повернення правди 23

Подвиг возрождения 19

Політика гетьманської української держави щодо інших
етнографічно-українських територій 26

Політичне бюро ЦК КП(б)У 20

Політичне галичанство у рецепції гетьмана Павла Скоро-
падського 37

Поповнення. Яке воно? 16

Поступь революции 19

Президія ЦК КП(б)У 20

Про деякі питання сучасних публікацій з історії КП(б)У
періоду громадянської війни (лютий–листопад 1918р.) 17

Про діяльність ЦК КП(б)У першого скликання (липень–
жовтень 1918 р.) 17

Проблема Холмщини у публіцистичних працях Михайла
Грушевського (1905–1918 рр.) 34

Проблеми підготовки наукової біографії Михайла Грушев-
ського 32, 33

Псевдограмота Павла Скоропадського (до історії однієї політичної підробки) 34

Публікація джерел з історії голоду 1932–1933 років в Україні: стан, проблеми, перспективи 33

П'ята конференція КП(б)У 23

Разработка ленинским ЦК РСДРП(б) вопроса о принципах создания Компартий советских национальных республик 21

Рецензія на монографію Ю. Шаповала та І. Верби «Михайло Грушевський» 33

Рідний брат Михайла Грушевського 26

Роки звершень 19

Світло знань над континентом 18

Симон Петлюра у сприйнятті гетьмана Павла Скоропадського (тези) 37

Симон Петлюра у сприйнятті гетьмана Павла Скоропадського (стаття) 37

Сказати правду 23

Смерть комісара Руднева 23

Солдат революции (об А. С. Бубнове) 19

Соціально-політична база гетьманату Павла Скоропадського (квітень–грудень 1918 р.) 34

Спогади гетьмана Павла Скоропадського як історичне джерело 36

«Справа» Юрія Коцюбинського 23

Сторінки спогадів 20

Студентська солідарність 18

Суми трудового літа 16

Сучасний підручник з історичного джерелознавства 32

Сучасні тенденції архівного будівництва 30

Тематика контрольних робіт з курсу «Зарубіжна культура» для студентів заочної форми навчання 29

Третій, трудовий 16

- У лабетах політичного тиску: Добірка документів 25
- «Український архів» Микити Хрущова: проблеми відновлення та використання 28
- Украинский гетманат 1918 года: российский фактор 37
- Українська гетьманська держава: особливості законотворення 38
- Українська держава — спроба соціально-політичної реставрації 34
- Українська Держава 30, 35
- Українська революція і державність (1917–1920 рр.) 29
- Укрепление и развитие большевистских организаций Украины после победы Октября 19
- Упокорення голодом 35
- Уроки минулого 37
- Устав Компартии Украины: история и современность 23
- Учитель молоді 16
- Федералізм в концепції українського державотворення Михайла Грушевського 33
- Феномен рееміграції Михайла Грушевського: сучасні інтерпретації 34, 35
- Фонди і колекції Музею Визвольної боротьби України у Празі в складі документів Центрального державного архіву громадських об'єднань України 30
- Фундаментальне видання «Крути. Січень 1918 року» 38
- Хроніка політичного терору 27
- Центральна Рада і німецьке військове командування: проблеми взаємовідносин (лютий-квітень 1918 р.) 34
- Церква. Партія. Держава (з розсекречених архівів) 25
- Часопис «Архіви України» очима його головних редакторів — О. Г. Мітюкова (1970–1988), Р. Я. Пирога (1998–2002) 31
- Четверта конференція КП(б)У 21, 23
- Чи був Сталін членом КП(б)У? 23

Чисті джерела 19
Чому в ЦК Компартії України функціонує Політбюро, а в ЦК інших республіканських партійних організацій – Бюро? 23
Чорнобиль без грифу «таємно» 25
Щедрина Діана Саввівна 31
Эта жуткая правда 23
Юність світу — за мир 18
Юрій Коцюбинський: велич і трагізм долі 22, 23
Я. М. Свердлов. К 100-летию со дня рождення 19
Як живеш архів? 25
Як живеш, архів? 30
«Як соціаліст до соціаліста»: Лист М. С. Грушевського до Х. Г. Раковського 24
Які органи здійснювали керівництво партійним підпіллям на Україні в період громадянської війни? 23
Якою має бути комсомольська група 16
Яку державу будував Павло Скоропадський? 35
ІІІ з'їзд Комуністичної партії (більшовиків) України 24
ІІІ з'їзд КП(б)У (До 70-річчя з часу проведення) 22
ІV конференція Комуністичної партії (більшовиків) України 24
V конференція Комуністичної партії (більшовиків) України 24
Ukrainian State Archives 30

ПОКАЖЧИК ІМЕН

- Андрієнко В. 17
Анісімов Б. В. 28
Астахов В. І. 30
Батюк А. А. 42
Бевз Т. А. 29
Боряк Г. В. 10, 46
Бубнов А. С. 19, 20
Бурім Д. 28
Бутич М. І. 42
Варгатюк П. Л. 23
Варшавчик М. Я. 43
Василенко В. К. 23
Веденєєв Д. В. 29
Верба І. 33, 34
Верстюк В. Ф. 28
Винар Л. 14
Винниченко В. 26
Вировий Є. 28
Войцехівська І. Н. 42
Волосюк Г. Є. 28
Габсбург В. 28
Гаврилюк Я. 39
Гальченко С. А.
Гассе (майор) 38
Горак В. 50
Гордієнко Л. М. 23
Гошуляк І. Л. 29
Гранкіна О. В. 28, 29
Гриценко Т. Т. 31, 40
Грушевська К. М. 24, 32
Грушевський М. С. 6, 22, 23,
24, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 33,
34, 35, 46, 47, 48, 49, 50
Грушевський О. С. 32
Демчук В. С. 27, 28, 29
Дорошенко Д. 28
Єна М. 13
Калакура Я. С. 34
Кентій А. В. 22
Коваль А. 13
Коваль О. М. 42
Ковальов А. Н. 27
Кондуфор Ю. Ю. 21
Корольов Б. І. 20
Косіор С. В. 25
Коцюбинський Ю. 22, 23
Кримський Агатангел 27
Курас І. Ф. 20, 21, 23, 37
Куц О. Р. 27
Левикін В. 44

Литвин С. 44
Лободаєв В. 38
Любченко П. П. 22
Ляхоцький В. П. 42, 44
Мазепа Іван 45
Мазур В. М. 41
Маковська Н. В. 25, 27
Матяш І. Б. 10, 14, 15, 42, 43, 46
Мацієвич К. 37
Малинова Г. Л. 43, 46
Мельниченко В. 33, 38
Мітюков О. Г. 31, 35
Молотов В. М. 22, 24
Наріжний С. 42
Новикова О. 13
Новохатський К. Є. 41
Огієнко Іван (митрополит
Іларіон) 42, 44
Олійник М. 17
Петлюра С. 37, 44
Пількевич С. Д. 42
Полонська-Василенко Н. Д. 44
Преловська І. 44
Притуляк П. 48
Проданюк Ф. М. 25, 26
Раковський Х. Г. 24
Рибалка І. К. 5
Рубач М. 30, 43
Рубльов О. С. 41
Рудич Ф. М. 23
Руднев С. 23
Рябінін-Скляревський А. 43
Сакада Л. 14
Сапожников І. В. 43
Свердлов Я. М. 19
Селіверстова К. Т. 41
Скаба А. Д. 34
Скоропадський Павло 25, 27,
33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40
Скрипник М. О. 21, 32
Смолій В. А. 39
Соловійова А. А. 41
Сталін Й. 22, 23
Стрельський В. І. 30, 45
Стус Василь 24
Тельвак В. 50
Ткач О. С. 27
Троцький Л. 23
Тухольський Є. 44
Устименко В. 50
Хрущов М. С. 26, 27, 28, 29
Цепенда І. 29
Чижов А. 13
Шамрай С. 24
Шандра В. С. 42
Шаповал Ю. 23, 33, 44
Шиян К. К. 5
Щедріна Д. С. 31

**Руслан Пиріг:
життєпис у світлинах**

Діти учителів Гольманівської середньої школи Полтавської області. Руслан стоїть. 1946 р.

З мамою Марією Павлівною, с. Гольманівка. 1949 р.

Після закінчення Полтавського медучилища.
З однокурсником А. Півінським. 1960 р.

Р. Пиріг з молодими кукурудзозводами колгоспу імені Степового Полтавської області. Вересень, 1961 р.

Псковська дивізія ПДВ. Сержант Р. Пиріг — командир розвідгрупи. Псков. 1963 р.

Р. Пиріг —
студент IV курсу,
секретар комітету
комсомолу
Харківського
університету.
1969 р.

Р. Пиріг вітає делегатів університетської конференції
Вільної німецької молоді м. Галле, НДР. 1969 р.

Керівництво Харківського університету на Жовтневій демонстрації 1971 р. Справа наліво: Р. Пиріг — заст. секретаря парткому, проф. О. Рубан — секретар парткому, чл.-кор. АН УРСР В. Хоткевич — ректор, проф. І. Тарапов, чл.-кор. АН УРСР І. Залюбовський — проректор, М. Бруслик — проректор по АГЧ, проф. В. Астахов — проректор, С. Мовчан — секретар комітету комсомолу.

Відповідальні працівники ЦК КП України на семінарі в Київському педагогічному інституті. Зліва направо: В. Рибачук, К. Потапенко, Р. Пиріг, В. Землянський. 1984 р.

З дружиною Олександрою та синами Олексієм і Яковом
(військовий). Виборг Ленінградська обл., 1988 р.

Президія наради завідуючих партархівами. Зліва направо:
заст. директора — зав. Архівом ЦК Р. Пиріг, заст. директора
І. Курас, директор Ф. Рудич, зав. ЦПА ІМЛ при ЦК КПРС
М. Китаєв, зав. відділом ЦК КП України В. Матвеев.
Інститут історії партії при ЦК КПУ. Київ. 1990 р.

Р. Пиріг — директор Центрального державного архіву
громадських об'єднань України. Київ. 1992 р.

Зліва направо: Ю. Шаповал, П. Кулаковський, Р. Пиріг,
В. Пристайко. Варшава. 1996 р.

Віце-прем'єр – міністр В. Смолій представляє апарату
Головархіву України нового начальника Р. Пирога. Київ. 1998 р.

Начальники Головархіву України О. Мітюков (1970–1988) та Б. Іваненко (1988–1996) вітають Р. Пирога. Київ, 1998 р.

Президія Міжнародної наукової конференції, присвяченої 125-річчю від дня народження гетьмана П. Скоропадського. Зліва направо: Г. Папакін, О. Коваленко, Р. Пиріг, П. Сохань, Олена Скоропадська-Отт, С. Кульчицький. Чернігів, 1998 р.

Р. Пиріг (у центрі) з директорами державних архівних установ.
Київ. 1999 р.

Р. Пиріг (другий справа) на зустрічі керівників архівних служб
держав Європи і Північної Америки. Рейк'явік, Ісландія. 1999 р.

На презентації книги «Єврейські корені в Україні». Р. Пиріг, міністр закордонних справ України Б. Тарасюк, американська дослідниця М. Вайнер. Нью-Йорк, 1999 р.

Р. Пиріг виступає перед колективом Державного архіву Запорізької області. Директор архіву — О. Тедеев, заст. директора К. Острогляд. Запоріжжя. 2000 р.

Президент України Л. Кучма вручає голові Державного комітету архівів України Р. Пирогу державну нагороду. Київ. 2001 р.

Академіки В. Смолій, О. Онищенко, професори О. Реєнт і О. Рубльов вітають Р. Пирого з шістдесятиріччям. Київ, 2001 р.

Президія Міжнародної наукової конференції. Зліва направо: С. Пхіденко — народний депутат України, А. Артизов — заст. кер. Росархіву, Р. Пиріг — голова Держкомархіву України, Г. Боряк — заст. голови Держкомархіву України, А. Бернат — директор Дирекції польських архівів. Київ. 2001 р.

На презентації книги американської дослідниці Патриції Грімстед. Р. Пиріг, Г. Боряк. Київ. 2001 р.

Р. Пиріг з відомим російським ученим Сігурдом Шмідтом.
Київ. 2001.

П. Тронько (у центрі), О. Мітюков (третій справа),
Р. Пиріг (зліва) у музеї-садибі О. Корнійчука. Плюти. 2002 р.

Р. Пиріг з послом Німеччини в Україні Дітмаром Штюдеманом на виставці архівних документів. Київ. 2002 р.

В. Пристайко, Р. Пиріг, Даніель Бовуа, О. Пиріг у соборі Сакре-кер. Париж. 2003 р.

Р. Пиріг з проф. Марком фон Хагеном (США)
і проф. В. Верстюком. Київ. 2001 р.

На історичному факультеті Харківського національного
університету ім. В.Н. Каразіна. Зліва направо: М. Бердута —
заст. декана, О. Пиріг, Р. Пиріг, С. Посохов — декан,
С. Куделко — заст. декана. Харків. 2005 р.

Учасники III Міжнародного конгресу українських істориків.
Зліва направо: О. Кудлай, О. Бойко, Р. Пиріг, В. Верстюк,
О. Пиріг, Г. Савченко, Л. Зашкільняк. Луцьк. 2006 р.

Президент України В. Ющенко вручає Р. Пирігу державну
нагороду. Київ. 2007 р.

З дружиною і сином біля парламенту Канади. Оттава. 2007 р.

З однокурсником проф. Ф. Турченком. Запоріжжя. 2007 р.

З проф. Я. Калакурою. Київ. 2009 р.

З акад. В. Смолієм. Київ. 2010 р.

Голова Верховної Ради України В. М. Литвин
вручає Р. Пирогу державну нагороду. Київ. Травень 2011 р.

Науково-довідкове видання

**Руслан Якович
ПИРІГ**

Біобібліографія

Верстка і оригінал-макет: *Л. Г. Мигаль*

Підписано до друку 22.05.2011 р. Формат 60×84/16

Ум. друк. арк. 5,0. Обл. вид. арк. 4,4.

Тираж 300 прим. Зам. 21. 2011.

Поліграф. д-ця Ін-ту історії України НАН України
Київ-1. Грушевського, 4

